בס"ד

אוצרות המיושר

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי

י"ח בכסלו תשפ"ז | שבת קודש | גליון 229

פרשת וישלח

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

	הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
ירושלים	16:00	16:40	17:11	17:44
חיפה	16:17	16:37	17:08	17:40
באר שבע	16:21	16:41	17:11	17:44
תל אביב	16:17	16:37	17:08	17:40

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקיא

יום ראשון - י"ט כסלו

יט. רבי דב בער, המגיד ממזריטש, תקל"ג | רבי יצחק חי טייב, מרבני תוניסיה ומקובליה, תקצ"ז | רבי אלעזר רוקח, בנו של המהר"ש מבעלזא, תרמ"ב | רבי דוד כטורזה, הרב הראשי ליהדות תוניסיה, ת"ש

יום שני - כ' כסלו

כ. רבי מאיר ז"ק, רבה של לבוב, תי"ד | רבי ברוך הגר, האדמו"ר מווויז'ניץ, תרנ"ג | רבי יצחק הוטנר, בעל פחד יצחק, תשמ"א | רבי עמרם יצחק זקס, ראש ישיבת סלבודקה, תשע"ג

יום שלישי - כ"א כסלו

כא. שמעון בן יעקב אבינו | רבי יעקב מאיר פאדווא, אב"ד ברייסק, תרט"ו | רבי יוחנן פרלוב, האדמו"ר מקרלין, תשט"ז | רבי צבי פסח פרנק, רבה של ירושלים, תש"ך

יום רביעי - כ"ב כסלו

כב. רבי יחזקאל פנט, האדמו"ר מדעש, תר"ץ | רבי אברהם אבוחצירא, הבבא הנא, תשל"ד | רבי שבתי יודלביץ, המגיד מירושלים, תשנ"ז | רבי שלום שבדרון, המגיד מירושלים, תשנ"ח | רבי חיים כסאר, מחכמי תימן, תשנ"ח

יום חמישי - כ"ג כסלו

כג. רבי יהודה נבון, הראשון לציון, תר"ה | רבי אריה לייב הכהן, בנו של החפץ חיים, תרצ"ט | רבי אברהם אלימלך שפירא, האדמו"ר מגרודז'יסק, תשכ"ז | רבי דב סוקולובסקי, ראש ישיבות תורה ויראה, תשמ"ח

יום ששי - כ"ד כסלו

כד. רבי יעקב אטלינגר, בעל ערוך לנר, תרל"ב | רבי משה פנט, האדמו"ר מדעש, תרס"ג | רבי חיים חזקיהו מדיני, בעל שדי חמד, תרס"ה | רבי אהרן יהודה לייב שטינמן, בעל איילת השחר, תשע"ח

יום שבת - כ"ה כסלו

כה. רבי אברהם בן הגר"א, בעל באר אברהם, תקס"ט | רבי חיים הגר, האדמו"ר מאנטניא, תרצ"ב | רבי יוחנן טברסקי, האדמו"ר מטולנא, תשנ"ט

בס"ד

מוסדות המיוש"ק

הידור מצווה
הכתיבת לספרי תורה, תפילין ומזוזות בפיקוח של מו"ר שליט"א וכן כל ספרי מו"ר
שלוחה 5

לעריכת אזכרות
בארוחת צהריים של אברכי ור"מ הישיבה כולל עיונים וביאורים בדברי תורה וקדיש כולל תיעוד שישלח אליכם בוואטסאפ
שלוחה 7 או בוואטסאפ

פדיון נפש
ע"פ הקבלה עם מיטבעות מיסטי טהור הנערך מדי יום ע"י מו"ר גידול הביקולים
שלוחה 3 או בוואטסאפ

תיקון נפטרים
ע"י מניין אברכים באופן פרטי לזיכוי ללא שמות נוספים שלוחה 7

קביעת פגישה למו"ר
אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציפור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לדבר ללא קביעת תור מראש

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה
שאל את הבנט או הכנס לאתר הישיבה

כולל לאברכים מצויינים החזקת אברך
ללימוד התורה הקדושה להצלחתך

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה שלוחה 10
בית הוראה שואלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2
לקבלת ההלכה היומית ב- 2 דק' של הלכות יש לשלוח בקשה בוואטסאפ
חלוקת ספרי הזוהר היומי ללא עלות שלוחה 4
תהילים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהילים לילדים שלוחה 11
מכון להוצאת ספרים ניתן להקדיש לע"נ

הכל בטלפון אחד:
03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | 03-55200004 | אורט ישראל 4 בת-ים
טל"פון וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-3718129

עיצוב: יצחק ישראל יוקר
054-655-4554

משולחן המלך

פנינים מוסרים ומעשיות השווים לכל נפש
הנערכים משולחן המלך מתוך
שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב **מרדכי ג'נודי** הי"ו

לברוח בחכמה

ראינו בפרשה הקודמת איך שנולד יוסף, יעקב אבינו ברח מהבית של לבן הארמי. הוא יודע שלא ייתן לו לצאת. אבל הוא ידע איך לברוח בחוכמה.

אחרי שלושה ימים נודע ללבן הארמי כי ברח יעקב. איך נודע לו? כשיעקב היה בבית של לבן, הייתה לו ברכה גדולה בבית. המעיינות היו נותנים מים, איזה מִרְעֶה בשפע, הכל צומח וגדל כל הזמן. ללבן היה לו אלפי צאן, כולם היו יכולים לשתות ולאכול, כל הצאן הזה. הייתה לו שמחה גדולה ללבן, **כי כשיעקב שם, הכל מתברך.** וכשיעקב הלך... על המקום - כל המעיינות התייבשו, המִרעה יבש. הרועים של לבן לא מבינים מה קורה פה, כבר יום יומיים אין מים, הכל יבש.

אומרים ללבן: 'יש בעיות גדולות, הצאן עוד מעט ימותו, לא אכלו שלושה ימים, אין מרעה, צריך להביא מים מ'טורקיה'... הבין לבן שיעקב אבינו כנראה ברח, ולכן אין ברכה.

הבן הנסתר של לבן

מיד הלך לחפש אותו, ורואה שלא נמצא. אבל הטיפש הזה שהוא חושב את עצמו מכשף מספר אחד, רק אחרי שלושה ימים שהוא רואה בפועל מה קורה, רק אז הוא מבין שיעקב ברח. אז איזה קוסם ואיזה מכשף זה?! אמר: 'מהר, מהר, אני צריך לרדוף אחריו'.

אמר לו המלאך - 'תשמע, תיזהר לך מלדבר עם יעקב מטוב ועד רע' (בראשית לא, כד). כיון שהגיעו אליו, הקימו מצבה, גלעד. עשו ביניהם שלום, "עֵדָה המצבה הזאת ועד הגל הזה שאף אחד לא יעבור על השני לרעה" (בראשית לא, נב). אבל אתם יודעים שזה שקרן מספר אחד, רמאי, כך התורה מעידה עליו- לבן הארמי, שקרן וכזבן, אין בהם אמונה. אומר שהוא לא יעבור לרעה את המצבה. אבל יש לו דרכים אחרות...

הוא אמנם לא יעבור את הגל הזה, אבל מה עשה הרמאי הזה? לא התייאש, חיפש עצה איך הוא פוגע ביעקב לבלי לעבור את הגלעֵד. חזר לביתו. היו לו רק בנות **והיה לו בן אחד שקראו לו 'בעור'.**

לבן מסכסך בן יעקב לעשיו

'בעור' נולד בזכות יעקב אבינו, כי עד שלא בא יעקב היו לו רק בנות. וכשבא יעקב, הבן אדם התברך.

לבן אומר לו: 'תשמע, בוא הנה, לך ארצה שעיר שדה אדום, ותגיד לו לדוד שלך לבן אחותי- עשו הרשע, 'יעקב אחיך לקח כל אשר לי, צאן, בקר, גמלים, עבדים, שפחות, כסף, זהב, ונהיה מיליארדר. הכל גנב, הכל לקח...ותגיד לו בשמי: 'אני מוותר על הכל בשבילך, לך אליו, תשיג אותו, אל תשכח. הוא הרי לקח לך את הבכורה, לקח לך את הברכות. ואח"כ הוא בא נגדי.

לך תכה אותו, קח כל מה שאתה רוצה, הכל שלך, אני נותן לך הכל במתנה. והוא ממשיך ואומר לבנו בעור: 'תסביר לו, שיש לו כסף, יש לו זהב, יש לו אבנים טובות, יש לו עושר גדול, יש לו עולם הזה, הרי חילקתם עולם הזה ועולם הבא, יש לו עולם הזה משהו

עונג שבת

לא רגיל.

תסביר לו, שיש לו ארבע נשים, ובינתיים 11 ילדים, ה-12 בדרך, ויש לו... ויש לו... והוא הולך כמו מלך במסיבו עם כתר על הראש'.

צבא שלם של כוחות טומאה

שמע את זה עשו, וואי... וואי... וואי, זכר את כל אשר עשה לו.

לקח עמו 400 גיבורים ובראשם את הס"מ, ולא הספיק לו הס"מ, וגם את 'פלונית' לקח, ואת כל כוחות הטומאה.

כל זה עדיין לא הספיק לו ללבן, ואמר לבנו: 'אחר כך, על הדרך תלך לאחותי רבקה, תגיד לה: 'אל תשאלי מה קרה, עֵשו יצא לדרך לקראת יעקב להרוג אותו, תפחיד אותה, 'ואיתו 400 כוחות טומאה, כל אחד שֵד בצורת מפלצת לא רגילה'.

רבקה שמעה על זה, ונפל עליה פחד, שלחה 70 עבדים ואמרה להם: 'תגידו לבן שלי 'תשמע, יא רוּחִי, יענק'ל, תדבר איתו דברים רכים, תן לו מתנות. אתה יודע, כשיראה כסף, ישתנה.

"עד ישוב חרון אף אחיך... למה אשכל גם שניכם ביום אחד?".

שמע את זה יעקב, התחיל לבכות, **כואב לו על אמא למה היא מצטערת?!** 'וַיִּירָא יעקב מאוד וַיֵּצר לו' (בראשית לב, ח).

אומר הבן איש חי, תוסיף על אותיות עֵשו אות ת' יהיה אותיות תַּוַשָׁע. אומרים לו, הוא בא עם 400, כלומר עם אות ת', אז ביחד תצרף את זה לעשו, יהיה אותיות 'תַּוַשע'. ממה פחד יעקב באמת? 'וירא יעקב מאוד ויצר לו'. אומר רש"י, 'וירא' שמא ייהרג, 'ויצר' לו שמא יהרוג אחרים. רבותינו אמרו, מה זה אחרים? רבי מאיר בעל הנס, יעקב ידע שמעֵשו צריך לצאת נירון קיסר, אז לא רצה להרוג אותו, וזה שמא יהרוג.

החיילים של יעקב אבינו

מה עשה יעקב? דבר ראשון- התפלל לקדוש ברוך הוא על כך שהוא נמצא בצרה והוא לא יודע מה לעשות.

הקדוש ברוך הוא שלח לו גדודים של מלאכים רוכבי סוסים, של אש, היו לובשים ברזל, אנשי חיל.

אמר יעקב למלאכים 'תשמעו, לכו תפגשו את עשו אחי, תעשו לו קצת הפחדות שיאחז אותו פחד וחלחלה, שֶיֵדע שזה לא הפקרות...

שלושה גדודי מלאכים באו לעֵשו, כתוב במדרש 'תנחומא' שהגדוד הראשון שהגיע לעשו היו - גדודי אש, ראה אותם ואחז אותו פחד, וס"מ ברח, פלונית ברחה. תפשו את עשו, והתחילו להכות אותו ואת כל האנשים של עשו. אמר: 'תעזבו אותי, מה אתם עושים? אתם מתחילים איתי? אני נכד של אברהם. אמרו- 'שתוק'!! ועוד נותנים לו מכות.

'תעזבו אותי, אני הבן של יצחק, עולה תמימה', אמרו 'שתוק'!. ועוד מרביצים אותו.

'אני אח של יעקב'!

אמרו: 'רגע..., אתה מכבד אותו? אתה אח שלו?', אמר 'בטח...', אמרו: 'בסדר, תמשיך, אם אתה אח של יעקב, תמשיך'.

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות
מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב **בניהו שמואלי** שליט"א
מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המייש"ר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

משולחן המלך

אם לא הולך בתפילה ומתנות - להילחם!

עדיין עֵשו מעולף על הרצפה, ובאו עוד גדוד של מלאכים ומכים אותו בבעיטות ומכות, וכל האנשים שלו כבר אין להם כוח בכלל. עוד הפעם אמר 'אני נכד של אברהם', ועוד חטף.. 'אני בן של יצחק', עוד חטף.. 'אני אח של יעקב..', למד את הסיסמה.., אך עדיין זה לא עזר.

יעקב אבינו אמר 'תלכו אליו, תראו, אם הוא רוצה להילחם?', אומרים לו: 'באנו אל אחיך אל עשו, וגם הולך לקראתך ו-400 איש עמו' (בראשית לב, ז), הוא לא מיואש.

'ויירא יעקב מאוד' ואמר 'כל זה קיבל, ועדיין מה הוא חושב את עצמו?',

'ויירא'- שמא יגרום החטא, הרי יעקב הוא קשור רק לבורא עולם, כל מעשיו לשם שמיים. הכין את עצמו לתפילה, לדורון- מתנות, ולמלחמה.

רבותינו אמרו שזה מלמד אותנו לדורות. אם יש מלחמה, הכי טוב זה תפילה, לימוד תורה, יעקב איש תם יושב אוהלים, כוח של התורה. וגם תן לאויב מתנות, שוחד. אם לא עוזר, תפחיד, ואם לא עוזר, תכה אותו שוק על ירך. **ככה זה הולך. דורון, ואם לא הולך, מלחמות!**. כל זה בתנאי שאדם אך ורק קשור לבורא עולם, מתפלל, ולומד תורה.

'פנים מאירות' או 'פנים חשוכות'?

יעקב אבינו רצה לבדוק מה הזכויות שלו בשמיים.

לכן כתוב 'וישלח יעקב מלאכים **לפניו**' (בראשית לב, ד). מפרש ה'בבא סאלי' רבי ישראל אבוחצירא, הדמות של יעקב אבינו הייתה חקוקה בכיסא הכבוד, כמו שלמדנו בפרשת ויצא.

לימדו אותו המלאכים: **'תדע לך, כשהדמות שלך מאירה, אתה וכל בניך מצליחים במלחמה, ומצליחים בכל דבר. ואם הדמות בשמיים היא חשוכה, יש בעיה, צריך לחזור בתשובה'.**

לכן מה עשה יעקב? "וישלח יעקב מלאכים לפניו". 'לפניו' זה לא במשמעות של - 'ללכת לפניו', אלא 'לפניו'- לַפָּנים שלו. אמר למלאכים: 'אתם תעלו למעלה לכיסא הכבוד, תראו איך הפנים שלי? מה המצב שמה של הפנים, הם מאירים?'.

לכן כתוב 'מלאכים ממש'. ואז כשאמרו לו 'הדמות שלך מאירה', אמר: 'אם ככה, הודו להשם כי טוב'.

יש אומרים 'מלאכים **ממש**', ראשי תיבות- **מ**יכאל, **מ**לכיאל, **ש**נגדיאל, אלה המלאכים שראשי תיבות שלהם זה 'ממש'. כל בוקר כשאנחנו אומרים 'עזרת אבותינו' לפני 'עמידה', צריך לכוון- 'עזרת' גימטריה- מיכאל, מלכיאל, שנגדיאל, אלה המלאכים הם עוזרים לאדם.

אני לא הולך לפגוש את עמלק!

יודע עֵשו שיעקב אבינו בא בדרכו לארץ ישראל. עשו ידע שפה בארץ ישראל יש כוח מיוחד, לכן הוא רוצה לפני כן לעשות את המלחמה.

איך אומרים רבותינו "ויאבק איש עמו" (בראשית לב, כה), שרו של עשו נאבק איתו. ובכל הדורות זרעו של עשו תמיד יוצא להילחם בעם ישראל. בפרט שהם הולכים לקבל איזה 'מתנה'.

הרי כתוב "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים" (שמות יז, ח) כשהלכו לקבל תורה, 'וילחם'. באו לקבל את ארץ ישראל- מלחמות. ובזמננו באו הגרמנים ב'שואה',

הגר"א כותב: 'גרממיה' זו גרמניה של היום. כך כותב גם היעב"ץ- גרמניה זה 'עמלק'.

מסופר על ר' יוסף חיים זוננפלד, כשביקר הקיסר הגרמני בארץ, כולם הלכו לקבל את פניו. אמר: 'אני לא הולך ואתם גם כן לא תלכו, מקובלני ממהרי"ל דיסקין שהגר"א אומר- **שהגרמנים הם זרע עמלק**, אסור לקבל את פניו, את עמלק אסור להשאיר בעולם. מה, נקבל את פניו?'.

ב'משפט נירנברג', ניתלו עשרה גרמנים נאצים. מתי זה היה? בשנת תש"ז. וכל זה רמוז ב'מגילת אסתר', בעשרת בני המן יש שלוש אותיות קטנות, 'ת, ש, ז' לרמוז על השנה בה שוב ייהרגו אנשים מזרע עמלק.

התמודדתי עם ראש המאפיה הגדול בעולם

לכן מה הוא אומר להם? "ויצו אותם לאמר, כה תאמרון לאדוני לעשו, כה אמר עבדך יעקב, עם לבן גרתי". הרי לבן זה ראש המאפיה בכל העולם. מי ששומע שֵם של לבן, היה מתמלא חלחלה, עוזב את הכל ובורח לעיר אחרת בכלל. והוא המכשף מספר אחד, רע מעללים, נוכל, גנב, אלים, הטומאה הכי גדולה אומר: 'אני גרתי איתו 20 שנה. אתה רוצה לבוא אצלי להילחם? מי אתה? אני עם לבן יכולתי 20 שנה, והבן שלו בעור הקוסם, 'ארמי אובד אבי', רצה לאבד את הכל ולא הצליח. ואתה טיפש אחד קטן, אתה רוצה להתקרב אליי עם כל הכוחות הטומאה שלך?

אני 'ויהי לי שור וחמור'. אומר הזוהר, שזה טומאות גדולות 'שור וחמור'. וזה בידי כחומר ביד היוצר, אני ברגע אחד מפרק את הכל. אתה חושב כשאני הייתי אצל לבן פספסתי מצווה אחת?!

הסיבה שאני לא הושפעתי מלבן

אלא, תרי"ג מצוות שמרתי, "עם לבן 'גרתי' אותיות 'תרי"ג'- תרי"ג מצוות שמרתי. אתה חושב שאם הייתי 20 שנה בבית לבן, בטח למדתי מהמעשים שלו?, אך 'חלומות בלילה'...

כל אֵבר שלי מאיר כספיר בצהריים. אני את הכל שמרתי.

משולחן המלך

ואם תשאל איך לא למדתי ממעשיו? הרי אדם שהולך לחנות של בשמים, מתבשם, הולך לחנות של ריח מסריח, גם כן מקבל את הריח?

אלא תשמע, אני רוצה להגיד לך, ראית אדם שהולך איפה שיש 'שור וחמור', האם הוא עושה קולות של שור או חמור? וזהו 'ויהי לי שור וחמור' **הוא בשבילי שור וחמור**, ולא למדתי מהמעשים שלו בכלל. זה לא בראש שלי. הוא כמו בהמות אצלי, מה אני צריך אותו?

ועוד דבר אומר לו, 'ויהי לי שור וחמור'. יש איתי כוחות, אני לא לבד, 'שור' זה יוסף כמו שנאמר "בכור שורו הדר לו", 'חמור' זה "יששכר חמור גרם", אם כן יש איתי כוחות אדירים, אז אין דבר כזה שאתה יכול לעשות את הדברים שאתה חושב.

ואז המלאכים חוזרים ליעקב, ואומרים לו 'הוא בא עם 400 איש' והם מפחידים אותו.

'החכמה תחיה בעליה'

חכם עובדיה תמיד היה מספר, שלמלך צרפת היה לו יועץ יהודי, היה חכם חרשים, רואה בכוכבים, מגיד לו נסתרות, היה אומר למלך צרפת משהו פלאות...

הכמרים פיתו את המלך נגד היועץ היהודי, לא יכלו לסבול, אמרו לו 'אתה חייב להרוג אותו'! כך כל יום.

עד שיום אחד לב המלך נהפך, ונפגש איתו בשביל לטפל בו. אמר לו המלך, הרי אתה יודע לראות בכוכבים. האם אתה רואה מה צפוי לך?

היועץ הבין שיש כאן משהו משונה, והיועץ התחיל להסתכל בכוכבים והתחיל לבכות...

אומר לו המלך: 'מה אתה בוכה, מה קרה?' אמר: 'אדוני המלך, אני לא דואג על עצמי, אני דואג עליך', כי אני רואה שברגע שאני ילך, יום אחרי זה ילך המלך.

רק המלך שמע זאת, שם עליו משמר של חיילים. ועל זה אומרים רבותינו 'החכמה תחיה בעליה'.

יעקב בכה בשביל הדורות שלנו...

אותו דבר אומרים רבותינו, רבקה התנבאה שיעקב ועשו ימותו ביום אחד "למה אשכל גם שניכם יום אחד" (בראשית כז, מה).

אז יעקב פחד להרוג אותו, שמא יהרג, לכן הוא לא יכול להרוג.

לכן יעקב אבינו חוצה את העם אשר אתו לשני מחנות, "ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו, והיה המחנה הנשאר לפליטה".

כש'החפץ חיים' אמרו לו שהיטלר יימח שמו וזכרו מן העולם יעלה לשלטון, זה היה בשנת תרצ"ג. פנו אליו מראשי ישיבות ב'ראדין', מה יהיה לאחינו בני ישראל עם הצורר הגרמני?', אמר להם: 'צוררים הרבה קמו לכלותינו, אבל מעולם לא יכלו לגזור עלינו גזירת כליה'.

אמרו לו: 'איפה נלך?' אמר להם: 'תלכו לארץ ישראל, שם תהיה הפליטה הגדולה'.

לכן, יעקב אבינו לא מתפלל על עצמו, אלא כל מה שהתפלל והיה בוכה ובוכה, בשביל הדורות שלנו.

רואים עכשיו מה שהולך באומות העולם. כל זה הם מקבלים מכות לפני כן כדי שיירגעו קצת, כי הם רוצים להילחם בעם ישראל משהו לא רגיל. אבל הם צריכים עכשיו לקבל מכות, אלא שהקדוש ברוך הוא נותן להם טיפה בשביל להפחיד אותם, ואז הכל יהיה בסדר ב"ה.

אהוב את התוכחות

השבוע היה פטירת המהרש"ל. השל"ה כותב, בבחרותי למדתי תורה אצל הרב הגאון המופלא החסיד רבי שלמה לוריא. כשהלכתי לנישואין שלי, נפטרתי ממנו, אמרתי לו: 'רבי ברכני'!.

ציווה עליי לעשות כך: 'קדש עצמך בשני עניינים, בקדושת המאכל, ובקדושת הביאה, והווה זהיר מאוד להרחיק אלף אמה ממה שנוגע לאיסור, ולהתקדש מאוד בקדושתם, כי שאר מצוות התורה אינם עושים רושם גופני, אבל אלו שני הדברים, אוכל וטהרה. האכילה מקיימת הגוף, הביאה מהווה את הגוף, והרושם הזה עומד תמיד'.

הגאון חיד"א אומר ב'שם הגדולים', שמעתי מרב אחד שקיבל, שהגאון המהרש"ל בשבתו על כיסא ההוראה, **ציווה ל'מוכיח' אחד שיבוא בכל יום שעה אחת ויוכיח אותו ויזהיר אותו כאילו הוא אחד מהמון העם. כשהיה**

בא ה'מוכיח', היה המהרש"ל מתעטף, ויושב לשמוע את תוכחת המוסר ביראה ורעד. איזה זכות זו, איפה יש אנשים כאלה?

כשהנס ביטל את הנידוי

בזמנו הוא שמע שהאר"י עושה כל מיני עניינים, שהוא מקובל גדול והכל, והוא פחד (הם מאוד פחדו מכל מיני מתחזים), הם לא ידעו מה זה האר"י, הם היו ב'אשכנז' והאר"י היה ב'צפת'. הוא והרמ"א קבעו ביניהם לנדות את האר"י.

בערב שבת שלח האר"י את המהרח"ו בקפיצת הדרך אליהם, כדי שלא יינזקו, ואמר לו 'לך אליהם'. ובאו איתו תלמידים. אמר לו" 'תגידו לו 'היום יצאנו מארץ הקודש', ותגידו לו סימן- 'שהמהרש"ל חשב היום בתפילה בהלכה פלונית', ואז האמין להם המהרש"ל.

הלכו עם המהרש"ל למרתף והראו לו בדרך מופת כעין בריאת שמיים וארץ וכו'. הראו לו הרבה דברים, ואמר 'אני מאמין לכם. אבל מה זה יעזור? כי הרמ"א גם כן בעניין הזה של הנידוי?

אמר לו המהרח"ו: 'אני עכשיו קופץ לרמ"א, על המקום, ברגע אני מגיע אליו', וככה היה, וכך כולם ביטלו את הדברים שלהם. יש לו ספר 'ים של שלמה' על הש"ס. כותב לו הרמ"א "צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אימו', עוקר הרים בפלפולו וסיני בהוראתו'.

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ₪ חד פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

צדיק באמונתו יחיה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב **יוסף עברלחק** שליט"א
מאברכי המוסדות

"וילן שם בלילה הוא" (לב יד) פסוק זה לא נכתב סתם בתורה, טמון פה יסוד גדול מאוד בעבודת השם, יעקב אבינו שמע שעשו מגיע לקראתו עם ארבע מאות איש בשביל להרוג אותו, יעקב נמצא עכשיו ברגעים אחרונים לפני הפגישה הנוראה הזאת, הוא שלח דורון לעשו עשה השתדלות, התפלל להשם יתברך, לאחר שעשה כל זה יעקב אבינו הולך לישון, איך אפשר לישון בכזה מתח ופחד גדול? אילו היו אומרים לאדם שיש עכשיו מחבלים ל"ע בישוב שלו, וכי אדם יכול לישון במצב שכזה, בודאי שלא, אם כך איך יעקב בזמן הזה עוזב הכול והולך לישון?

התשובה לכך היא שיעקב עשה את ההשתדלות שלו, שלח דורון והתפלל להשם יתברך, אולם מכאן והלאה הוא ידע בבירור שהשם יתברך יעשה לו את הטוב ביותר, הוא הלך לישון ברוגע גדול, כי הוא ידע שהשם יתברך יעשה לו הטוב ביותר, זה מה שהתורה רוצה להראות לנו איך שבמתח הכי גדול שבאים להורגו ולכאורה על פי הטבע אדם אמור להיות ערני, אולם אדם שכל ביטחונו בהשם יתברך, גם במצב נורא זה הוא רגוע ושלו,

כמו שדוד המלך ממשיל את ביטחון האדם בהשם כתינוק "הגמול עלי אימו" היינו כמו שתינוק ברגע שהוא מרגיש את אימא שלו הוא לא מפחד מכלום, גם אם אמא שלו תהיה במקום מסוכן, לא משנה הוא לא מפחד, אותו דבר ילד לא מפחד אולי בבוקר כשיקום לא יהיה לו מה לאכול, משום שהוא סומך על אבא שלו, כך אנחנו צריכים להגיע להרגשה זאת בהשם יתברך, וזהו מה שיעקב חינך את עצמו ואת בני ביתו להגיע לדרגת ביטחון בהשם, להרגיש כמו תינוק בעריסה, וכתוצאה מכך החיים רגועים ושלווים, הנה איזה חיים טובים היו לו, כך גם עלינו לחזק ליבנו בהשם יתברך, ואל לנו לפחד או לדאוג משום דבר בעולם, אלא להשליך כל יהבנו על השם ובזה נזכה לחיים שלווים ושמחים כל ימינו אמן ואמן,

שבת שלום ומבורך

משולחן המלך

החתן הרחמן

מעשה נורא שסיפר ר' מאיר שפירא מלובלין על חומרת הדיבור, שהיה לפני ארבע מאות שנה עם המהרש"ל.

היה בישיבה של המהרש"ל איזה בחור 'עילוי' בתורה. מצאו לו שידוך טוב כראוי לו. אך מן השמיים, הבחורה הזאת אחרי חמישה חודשים 'חלתה במחלה' איומה, וכך היא היתה חולה במחלה הזאת במשך שבעה חודשים, והיתה צרה גדולה. הוא היה עומד איתה ובוכה. היא אוהבת אותו והוא אוהב אותה, והיא היתה בוכה כל הזמן.

יום אחד, מתוך הרחמנות שלו, אמר לה: 'אני מבטיח לך ואני נודר, שמה שלא יהיה, אני לא נושא אישה אחרת!'. תקע לה תקיעת כף. לבסוף היא נפטרה אחרי שבעה חודשים.

עבר ה'שלושים', והציעו לו שידוכים וכולם אהבו אותו כי היה אדם מיוחד, בחור שאין כמותו. אך היה דוחה כל שידוך שהיו מציעים לו. כך עברה שנה.

המת קם מקברו

לבסוף המהרש"ל קרא לו ואמר- 'מציעים לך בחורות טובות, כולם רוצים אותך. מה קרה לך?'.

לבסוף פתח את הפה וסיפר לרב על הנדר שלו לאשתו שנפטרה.

אמר הרב: 'מה פתאום, זה לא חל. אתה מצווה בפריה ורביה וזה מצווה מהתורה, ולכן, נדר לא יכול לחול כשעוברים על מצווה מהתורה. אתה צריך להביא ילדים!'. והבטיח הרב שהוא יכול להתחתן. ואכן הבחור התחתן והיתה שמחה גדולה וכולם רקדו ושמחו. לא עברו ימים רבים, והבחור הזה נפטר. ותהום כל העיר.

אמר המהרש"ל ל'חברא קדישא' שיעשו לבחור הלוויה והרב יבוא, אך ביקש מהם שישאירו את הקבר פתוח.

כתב הרב מכתב לבית דין של מעלה: 'אני שלמה לוריא, שלום לכם פמליא של מעלה. אני פסקתי עפ"י דין תורה, שתלמידי מותר בחייו לשאת אישה. אני גוזר בכוח התורה הקדושה שתחזירו אותו!', חתם את שמו במכתב, והניח את המכתב ביד של הנפטר ואמר 'בבקשה, תעלה!, הכל בסדר'.

כשראו למעלה את המכתב של המהרש"ל, אמרו הבית דין של מעלה 'המהרש"ל צודק. ההלכה היא כך!'.

בינתיים, הבחור שנפטר קם מהקבר והלך עם התכריכים שעליו לבית, כשכולם היו יושבים עליו 'שבעה' ובוכים.

כשראו אותו, כולם פחדו וברחו לכל עבר. בבוקר, הוא הלך לישיבה, וכולם ראו ש'המת' בא, וכולם ברחו מבית המדרש. מה יעשו? סיפרו זאת למהרש"ל.

תפס המהרש"ל את השׂר של השְׂחה וביקש ממנו שייכנס למוחות של אנשי לובלין שקשורים לנפטר הזה, ויוציא מהם את העובדה שהבחור הזה נפטר. וכך היה, ומאותו הזמן כולם חיו טוב, והוא גם כן חי טוב עם אשתו כאילו כלום לא קרה. מעשה זה כתוב ביומן של 'חברא קדישא'.

מדוע המן חתם למרדכי דווקא בכף הרגל?

כתוב בילקוט שמעוני שהמן ומרדכי היו שני שרי מלחמה, גם מרדכי היה ממונה על הרבה חיילים וגם המן הרשע היה ממונה, אבל הוא לא ידע לנהל את עצמו עם הלחם, עם האוכל לחיילים, ולא נשאר אוכל, הוא נתן להם לאכול בלי גבולות, ולכן עכשיו כשהוא רוצה אוכל, אין.

החיילים רוצים להרוג אותו, רוצים לאכול, בצר לו בא למרדכי, אומר לו: תשמע, תתן לי אוכל. אומר: מה פתאום שאתן לך? תביא כסף אני אתן לך...

אומר לו: מאיפה אביא לך כסף? אומר לו: בחינם אני לא נותן.

אומר לו: אני מוכן כבר להיות עבד שלך, הם רוצים להרוג אותי. אמר מרדכי תכתוב שטר שאתה עבד שלי. את

בס"ד

בית ההוראה

בית ההוראה

מענה לשאלות הלכתיות ורפואיות

ע"י רבני בית ההוראה שליט"א
ובראשם מורנו ורבנו מזכה הרבים ראש בית ההוראה
הגאון הגדול **הרב דן גבאי** שליט"א

03-5520004 שלוחה 2

משולחן המלך

השטר היו כותבים על נחושת.

במלחמה היה להם על הרגל כדי להגן עליהם, נחושת כזאת על הרגליים.

אמר: תכתוב על הרגל פה שאתה עבד שלי. **לכן אומרים רבותינו: איפה הוא רצה לנגוע ליעקב? בכף הירך, בגיד הנשה.**

וגם כאן הוא כתב לו בכף ירכו שהוא עבד שלו, כתב שטר וחתם לו המן הרשע שהוא עבד של מרדכי. תראו, איך מרדכי היהודי יודע לעבוד. כי המן זה זרע עמלק, זה עשו, זה ס"מ. אומר לו: אתה תחתום לי שאתה עבד שלי ואתה קנוי תחת ידי. חתם לו את זה, לא היה ברירה, כי היו הורגים אותו החיילים שלו.

יצר הרע פעם כאח פעם כעשיו

אנחנו רואים איך יעקב אבינו דואג והוא מתפלל לקדוש ברוך הוא: 'הצילני נא מיד אחי, מיד עשו' (בראשית לב, יב). לפעמים היצר הרע מתנהג כמו עשו, מלחמה... ידיים... מטוסים... תותחים... חרבות...

לפעמים הוא רואה שהוא לא מצליח, הוא יודע שעם ישראל עושים רצון השם, והוא יודע להתנהג כמו אח ולשון אחווה. הוא בא, מלטף, נותן מתנות, משחיל את ה'מוֹדָה' החדשה, משחיל כל מיני אוי ואבוי, כל מיני דברים לא טובים, שעם ישראל ילכו אחרי ההבל ויהבלו, ואז הוא יכול עליהם.

ככה זה, אבל הקדוש ברוך הוא עזר לנו ועוזר לנו תמיד.

בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

שם קדוש המסוגל להצלחה

שמות הקודש והכנה למפגש עם עשו- כשיעקב שלח אליהם את משלחות המלאכים, גם נתן ביד המלאכים שמות הקודש, ואמר להם: "כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אותו" (בראשית לב, כ). אומרים רבותינו, שנתן להם 'שמות' איך לטפל בעשו: 'כדבר הזה תדברון', זה ראשי תיבות שם קדוש: 'כה"ת', שזה גם 'כל הנשמה תהלל' (תהלים קן, ו). שם קדוש נתן להם שהוא מציל את האדם.

איפה זה עוד מופיע?- כשאומרים 'ואהבת את ה' אלהיך', (דברים ו, ה), סופי תיבות של השם הקדוש הזה. וזה גם מה שאמרו התלמידים לרבי עקיבא, כשהיו מסרקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה אומר 'שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד'. אמרו לו התלמידים: עד כאן? תמשיך, תכוון עליהם את השם הקדוש, תשרוף אותם, 'ואהבת **את ה'** אלהיך', וכולם יעזבו אותך.

אומר להם: אני חיכיתי לזמן הזה. לכן גם פה אמר להם יעקב למלאכים 'כדבר הזה תדברון'- אני רוצה שאת השם הזה תגידו ותראו איך שאנחנו מצליחים.

חרבו של מתושלח שנמסרה ליעקב

ואז 'ויאבק איש עמו עד עלות השחר' (בראשית לב, כה). יעקב העביר את המשפחה שלו את נחל יבוק, ואחר כך הוא עשה עצמו כמו גשר, היה עומד בתור גשר וככה העביר את כולם. שכח פחים קטנים וחזר עליהם. בא המלאך ס"מ, נתן את האצבע שלו באדמה, התחיל לצאת הר געש ואש.

אומר לו יעקב: אני פה לבד, אתה חושב שאני רועד ממך? ולמרות שהכל 'קופץ', אומר לו: זה לא מפחיד אותי.

יעקב אמר איזה מילה, והכל 'שקט' והכל הלך. אומר לו: עוד מילה אחת, אני אאבד אותך לגמרי מן העולם. אתה מפחיד אותי אתה חושב?.

רבותינו אמרו, שהיה ליעקב אבינו חרב של מתושלח, דור אחרי דור, זה חרב נגד המזיקים והשדים, זה לא חרב רגילה. היה לחכם יהודה פתיה חרב מכסף טהור, והיה בה שמות הקודש מיוחדים. היו אומרים לו 'מה עושה בזה כבודו?' היה אומר 'זה נגד השדים. אני עוזר לאנשים לרפא אותם, ובאים המזיקים ונלחמים בי, אז זה יש לי את החרב הזאת'.

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התנהגות ורחמים בדרכי התעלות "במידות טובות" והנהגות דרך ארץ מאת הרב **משה אהרון זוארץ** שליט"א

מאברכי המוסדות

תלמוד תורה בשבת

פרשת השבוע – וישלח, יעקב מתכנן למפגש עם עשיו ומכין לו כמה תכניות ודרכי פעולה, האחת – טובה – הבאת מתנות לרכך את לב אחיו וזהו ה'דורון', והדרך השניה – מלחמה – להילחם עימו עד זוב דם, שיהיה הכרעה וניצחון. יעקב חפץ יותר בדרך הנעימה ופניו לשלום היו, ואיך שלא יהיה יעקב התפלל לה' שיצליח דרכו בין אם ילך בדרך השלום ובין בדרך המלחמה.

יעקב שולח לומר לאחיו כמה דברים וביניהם: "עם לבן **גרתי** ואחר עד אתה", רש"י ביאר שני פירושים, בפירושו השני הסביר כך: גרתי אותיות תרי"ג – ביקש לומר לו – דע לך גם שהייתי בבית לבן שמרתי ודקדקתי בקיום תרי"ג מצוות.

ואם נשאל מה זה מעניין את עשיו הרשע?

התשובה: יצחק אבינו אמר לעשיו: דע לך שאתה לא תוכל להכניע את יעקב, ואימתי תוכל [חלילה]? שיתרפה מקיום התורה והמצוות, וזהו שנאמר: "והיה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צווארך" – כאשר יוריד יעקב מקיום המצוות, או אז ופרקת עולו – תוכל להכניעו.

ולכך אומר יעקב לעשיו: הינך בטח חושב שכיוון שהייתי לא מעט זמן בבית לבן הארמי – עובד אלילים ורשע מובהק – וודאי למדתי ממעשיו וירדתי רוחנית ואם כן הינך יכול להכניעני, דע לך שזה אינו, אלא גם שהייתי אצל הרמאי והעובד אלילים הגדול דקדקתי בקיום התורה והמצוות – תרי"ג מצוות שמרתי.

ויש לתמוה היאך שמר יעקב תרי"ג מצוות, הלא יש מצוות התלויות בארץ ושייכות רק בארץ ישראל, יש מצוות השייכות לכהנים בלבד, יש ללויים בלבד וכו' ואיך אפשר לומר ששמר תרי"ג מצוות?

ומבארים שכידוע היום שאין בית המקדש קיים, זוכים שיעלה עלינו הכתוב שקיימנו והתעסקנו עם הקרבת הקרבנות על ידי אמירת ולימוד פרשיות הקרבנות וזהו "ונשלמה פרים שפתינו" – באמירת השפתיים מעלה עלינו הכתוב כאילו הקרבנו פרים.

ולפ"ז יתבאר שקיום כלל התרי"ג מצוות של יעקב לא היו כולם בקיום בפועל, ואת המצוות שלא יכל לקיים, בעצם הלימוד עליהם מעלה עליו הכתוב שקיימם [ואפשר לדייק כן בלשון ותרי"ג מצוות **שמרתי**].

ומלבד שעסק התורה בכלל גבוה מעל גבוה וכידוע: "תלמוד תורה כנגד כולם", במצוות שאי אפשר לקיימם ע"י לימודם מעלי עליו הכתוב כאילו קיימם.

כתוב בתלמוד ירושלמי (שבת, פרק ט"ו, הלכה ג'): "לא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא לעסוק בהן בדברי תורה".

כן גם מבואר במדרש (הובא בטור אורח חיים, סימן ר"צ): "אמרה תורה לפני הקב"ה: ריבונו של עולם – כשיכנסו ישראל לארץ, זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו, ואני מה תהא עלי? [התורה באה לפני הקב"ה בטענה שעכשיו שעם ישראל במדבר – הם עסוקים בה וכשיכנסו לארץ ישראל ויחלו לעבוד בה ולהתיישב מה, מתי ילמדו בה?], אמר לה [הקב"ה]: יש לי זוג שאני מזווג לך ושבת שמו, שהן בטלין ממלאכתם ויכולין לעסוק בך.

ידועים דברי הבן איש חי (פרשת שמות) שעל פי הקבלה גדול הפועל הנעשה מעסק התורה ביום השבת אלף פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול.

אשר על כן אשרי הזוכים בשבתות אלו – שבתות החורף הקצרות להרבות בלימוד התורה ולקיים את התרי"ג מצוות – גם את המצוות שלא יכולים לקיימם – מעלה הכתוב שקיימנום – ע"י עסק התורה, ובשבת בכלל – לעי

לא מן כל ברכתא, שנזכה להרבות בלימוד התורה לשמחה, אמן.

זוהר על הפרשה

(ח"א דף קסה ע"ב) **בשעת לידת האדם מיד נכנס בו היצר הרע**

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים וְגו'. רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (תהלים צא) **כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ חַבְרַיָּיא** פסוק זה כבר ביארהו החברים, **דְּהָא בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אָתֵי לְעָלְמָא** שהרי בשעה שהאדם בא לעולם, **מִיָּד אִזְדַּמַּן בַּהֲדֵיהּ יֵצֶר הָרָע דְּאִיהוּ מְקַטְרֵג לֵיהּ לְבַר נָשׁ תְּדִיר** מיד מזדמן עמו יצר הרע שהוא מתקוטט עם האדם תמיד ולא עוזב אותו כמו זבוב כי רוצה להחטיא את האדם להשליכו לגהינם **כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר,** (בראשית ד) **לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ. מַאי חַטָּאת רוֹבֵץ, דָּא יֵצֶר הָרָע** היצה"ר עומד בפתח הרחם ומקבל את הילד ומה שמו "חטאת" וכמו שאמר דוד וחטאתי נגדי תמיד.

וְדָוִד הֲכִי נְמֵי קָרֵיהּ חַטָּאת דִּכְתִיב ודוד המלך ג"כ קרא ליצה"ר חטאת כמש"כ, (תהלים נא) **וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד** כי דוד המלך במלכות והיצה"ר שכנגדו היא פלונית נוקבא דקלי' שהיא כל הזמן נגדו להחטיאו, **בְּגִין דְּאִיהוּ עֲבִיד לֵיהּ לְבַר נָשׁ כָּל יוֹמָא לְמָחֳטֵי קָמֵי מָארֵיהּ** לפי שהיצה"ר הוא גורם לאדם כל יום לחטוא לפני בוראו לכן אמר וחטאתי נגדי תמיד, **וְיֵצֶר הָרָע דְּא לָא אִתְעֲדֵי מִבַּר נָשׁ מִיּוֹמָא דְּאִתְיְלִיד בַּר נָשׁ לְעָלְמִין** והיצה"ר אינו פורש מהאדם מיום שנולד לעולם אפי' בעת זקנתו בסוף ימיו ואפילו ברגע המיתה. **וְיֵצֶר הַטּוֹב אָתֵי לְבַר נָשׁ מִיּוֹמָא דְּאָתֵי לְאִתְדַּכָּאָה** ויצר הטוב בא אל האדם מיום שבא להטהר ולחזור בתשובה.

בבר המצוה מתחבר אל הנער יצר הטוב, וכך יש לו יצה"ט מימינו ויצה"ר משמאלו

וְאִימָתַי אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה, כַּד אִיהוּ בַּר תְּלִיסַר שְׁנִין ומתי הוא הזמן שבא האדם להטהר, ואומר הזוהר כאשר הוא בן י"ג שנה שאז האדם זוכה לנשמה והנשמה מעוררת בו קדושה וטהרה ויש לו חשק ללמוד תורה וכמובן שיש לו מלחמה עם היצה"ר, **כְּדֵין אִזְדַּוְּגוּ בַּר נָשׁ בְּתַרְוַיְיהוּ חַד מִימִינָא וְחַד מִשְּׂמָאלָא** ואז מתחבר האדם עם שניהם יצה"ט ויצה"ר ויש לו נפש ורוח אחד לימינו ואחד משמאלו יצר הטוב לימינו ששם בחי' החסדים ויצה"ר לשמאלו ששם הגבורות, **יֵצֶר טוֹב לִימִינָא וְיֵצֶר רַע לִשְׂמָאלָא. וְאִלֵּין אִינּוּן חֲדִין מַלְאָכִין מַמָּשׁ מִמְּנָן, וְאִינּוּן מִשְׁתַּכְּחִין תָּדִיר בַּהֲדֵיהּ דְּבַר נָשׁ** ואלו הם ממש שני מלאכים ואינם תאוות שנתונות בלב האדם לכן אמר מלאכים ממש והם נמצאים תמיד עם האדם לשומרו מכל מיני מזיקים כי האחד נאצל ממטטרו"ן בכח האלקות הקדוש ואחד נאצל מסמא"ל בכח החיצוני הטמא זה שואב משרשו וזה שואב משורשו ושניהם מסכימים בשמירת האדם מכל דבר מזיק.

יצה"ט ויצה"ר שומרים על האדם

אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה, הַהוּא יֵצֶר הָרָע אִתְכְּפִיָא קָמֵיהּ וְשַׁלִּיט יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא בא האדם להטהר ורוצה לחזור בתשובה אז היצה"ר נכנע לפני היצר הטוב שולט הימין שהוא יצה"ט על השמאל שהוא יצה"ר. **וְתַרְוַוייהוּ מִזְדַּוְּגִין לְנַטְרָא לֵיהּ לְבַר נָשׁ בְּכָל אֹרְחוֹי דְּהוּא עֲבִיד** ושניהם מתחברים בהסכמה אחת לשמור על האדם בכל דרכיו ומעשיו שהוא עושה. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זהו שכתוב **כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ** מלאכיו הרי שני מלאכים יצה"ט ויצה"ר והם שומרים את האדם בדרכיו.

מלאכים ממש ומחנות מיוחדות ליוו את יעקב לשמרו מעשו הרשע

רִבִּי אֶלְעָזָר מוֹקִים לֵיהּ לְהַאי קְרָא בְּיַעֲקֹב, דְּקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַזְמִין בַּהֲדֵיהּ מַלְאָכִין מְשַׁרְיָין מִמְּנָן ר' אלעזר מפרש הפסוק ביעקב אבינו שהקב"ה הזמין לו שיהיו עמו מלאכים ומחנות מיוחדים של מלאכים שהם יהיו ממונים על שמירתו. **בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אָתֵי שָׁלִים בְּשִׁבְטִין עִלָּאִין בִּלְהוֹ שְׁלֵמִין כְּדְקָא יָאוּת** לפי שראינו שהוא בא שלם עם השבטים המעולים והחשובים שהיו כולם שלמים בתורתם וחסידותם כראוי, **כְּמָה דְּאִתְּמַר** (דִּכְתִיב) כמו שכתוב **וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים וְאִתְּמַר** וכבר נאמר לעיל והסברנו זה שבא לשומרו. **וְהָכָא כְּיָון דְּאִשְׁתַּזִּיב מִנֵּיהּ דִּלְבָן וְהָא אִתְפְּרַשׁ מִנֵּיהּ** ועכשיו כיון שניצול מלבן והרי נפרד ממנו **כְּדֵין אִזְדַּוְּגַת עִמֵּיהּ שְׁכִינְתָּא וַאֲתוּ מַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין לְסַחֲרָא לֵיהּ** ואז נתחברה עמו השכינה ועוד באו מחנות של מלאכים הקדושים לסובב אותו והם שמרו אותו מכל רע, **וּכְדֵין** (דף קסו ע"א) **וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם וְגו'** מחנה אלהים זה. **וּמֵאִינּוּן מַלְאָכִין שַׁדַּר לֵיהּ לְעֵשָׂו הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, מַלְאָכִים מַמָּשׁ הֲווּ וְדַאי** ומאותם מלאכים שלח לעשו וזה מה שכתוב וישלח יעקב מלאכים שהיו ממש מלאכים עליונים ולא שליחים ממ"ש ר"ת מ'יכאל מ'לכיאל ש'נדיאל.

יעקב אבינו רצה להתפייס עם עשו בעוד יצחק חי

(ח"א דף קסו ע"א) **וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, אָמַר רִבִּי אַבָּא וְכִי אַמַּאי אִתְעַר אִיהוּ לְגַבֵּיהּ דְּעֵשָׂו, וְטָב הֲוָה לֵיהּ לְאִשְׁתּוֹקֵי מִנֵּיהּ** מדוע נתעורר יעקב לגבי עשו לשלוח לו מלאכים, והרי מוטב היה לו לשתוק ממנו, שהרי בזה הוא מעורר את כעסו ומזכיר לו מה שעשה לו, ועוד, שהיה לו לבטוח בהקב"ה. **אֶלָּא אָמַר יַעֲקֹב, יָדַעְנָא דְּעֵשָׂו חָיִישׁ לֵיהּ לְיִקְרָא דְּאַבָּא, וּלְעָלַם לָא אַרְגִּיז קָמֵיהּ** ומפרש, אלא אמר יעקב אבינו, יודע אני בעשו שהוא חושש לכבודו של אבא, ולעולם לא הרגיז לפניו, כי עשו הוא כנגד הס"מ היונק מן הגבורה וחולק לו כבוד, ולכן מעולם לא הרגיז לפניו כי רק יפסיד מזה, **וְהָא יָדַעְנָא, הוֹאִיל וְאַבָּא קַיָּים לָא מִסְתַּפְּיָנָא מִנֵּיהּ** והרי אני יודע, כי הואיל ואבא חי וקיים אין לי מה לפחד ממנו (מעשו), כי הגבורה של יצחק שולטת ומכנעת אותו, **אֲבָל הַשְׁתָּא דְּאַבָּא קָאִים בָּעֵינָא לְאִתְפַּיְיסָא עִמֵּיהּ** אבל עתה שאבא עדיין חי וקיים, אני רוצה להתפייס עמו, כדי שגם לעתיד לאחר אריכות ימים של אבא לא יזיק אותי, **מִיָּד, וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו** כי אסור לסמוך על הנס.

יעקב אבינו שמר את הברכות לאחרית הימים ואז עשו יהיה עבד ליעקב

רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (משלי יב ט) **טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ מִמְתַכַּבֵּד וַחֲסַר לָחֶם, וכו'. דְּבַר אַחַר טוֹב נִקְלֶה (וְעֶבֶד לוֹ), דָּא יַעֲקֹב דְּמָאִיךְ רוּחֵיהּ לְגַבֵּיהּ דְּעֵשָׂו** פירוש אחר טוב נקלה ועבד לו, זה יעקב אבינו שהשפיל רוחו לפני עשו ועשה עצמו נקלה ועבד לפניו, ומדוע עשה כן, הרי אין דרך הצדיקים להשפיל עצמם לפני הרשעים, כדי שלא ייקנו מן הקדושה, ומסביר. **בְּגִין דְּלְבָתַר לֵיהֱוֵי עֶבֶד לוֹ וְיִשְׁלוֹט עָלָיו וְיִתְקַיֵּים בֵּיהּ** כדי שאח"כ יהיה עשו עבד ליעקב וישלוט עליו, ויתקיימו ביעקב הברכות שברכו אביו (בראשית כז יט) **יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים וְגו'** שכל זה שמר יעקב לעתיד לאחרית הימים, **וַעֲדַיִן לָא הֲוָה זְמַנֵּיהּ כְּלָל** ועתה עדיין כלל לא היה זמנו של יעקב אבינו לשלוט. **אֶלָּא בְּגִין דְּסָלִיק לֵיהּ יַעֲקֹב לְבָתַר יוֹמַיָּא** אלא היות שהעלה ושמר יעקב אבינו את הברכות לאחרית הימים, **וְעַל דָּא הֲוָה מֵיָּד נִקְלֶה** ומטעם זה היה יעקב כעת נקלה וכפוף לפני עשו. **וּלְבָתַר הַהוּא דְּאִיהוּ מִתְכַּבֵּד, יֵהֵא עֶבֶד לוֹ** וא"כ עשו שהוא מחזיק עצמו מכובד ביותר יהיה עבד ליעקב, **הַהוּא דְּאִיהוּ חַסַר לֶחֶם, יֵהֵא עַבְדָּא לְהַהוּא דְּיֵהֱבוּ לֵיהּ רוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ** ואותו עשו שהוא חסר לחם בכל המובנים כי הרי לא נתברך בדגן ותירוש, יהיה עבד באחרית הימים לאותו יעקב שניתנו לו הברכות והתברך ברוב דגן ותירוש.

אילו היה יודע עשו את הערמה שעשה לו יעקב שלקח עוה"ב ונתן לו עוה"ז היה הורג את עצמו

תָּא חֲזֵי בא וראה, **עַל דָּא בְּגִין דְּיָדַע יַעֲקֹב דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ** לפי שידע יעקב שיצטרך לעשו עתה בגלות כיון שהוא לקח העוה"ז והשעה משחקת לו, **הַשְׁתָּא אִתְהַפַּךְ לֵיהּ נִקְלֶה** לכן עתה נתהפך לפניו לנקלה. **וְיוֹתֵר חָכְמָה וַעֲקִימוּ עֲבַד בְּרָא, מִכָּל מַה דְּעָבַד לְגַבֵּי דְּעֵשָׂו** ויותר חכמה וערמה עשה בזה שיקח עשו עתה את השליטה בעוה"ז כח ברכות אביו, מכל מה שעשה עד עתה נגד עשו שלקח הבכורה ואת הברכות. **דְּאִילּוּ הֲוָה יָדַע עֵשָׂו חָכְמָה דָּא, יַקְטִיל לֵיהּ לְגַרְמֵיהּ וְלָא יֵיתֵי לְדָא** כי אילו היה יודע עשו הרשע ומבין את החכמה הזאת שיעקב נתן לו את ממשלת העוה"ז ולקח לעצמו את ממשלת העוה"ב היה

...ן גלותא ברחמי

הורג את עצמו כדי שלא יבא לידי זה, כי עיקר החיים והממשלה הם חיי העוה"ב, **אֲבָל כֹּלָּא עֲבַד בְּחָכְמְתָא**, **וַעֲלֵיהּ אֲמְרָה חַנָּה** אבל יעקב הכל עשה בחכמה. ועל יעקב אמרה חנה (שמואל א ב י) **יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָיו וגו' וְיִתֵּן עֹז לְמַלְכּוֹ וגו'** הקב"ה ישבור ויכניע את מריביו-שהוא עשו, ובאחרית הימים יתן עוז וכח למלך משיח צדקנו.

שמעו של לבן הארמי היה הולך בכל העולם שאין אדם יכול להנצל ממנו

וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר, כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו, כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב, עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה. מיד **פָּתַח יַעֲקֹב לְאִתְהַפְּכָא לֵיהּ לְעֵבְדָא**, מיד התחיל יעקב לבזות עצמו לפני עשו, ולהתהפך לו כאילו היה לו לעבד **בְּגִין דְּלָא יִסְתַּכַּל עֵשָׂו בְּאִנּוּן בִּרְכָאן דְּבָרְכֵיהּ אֲבוּי**, בשביל שלא יסתכל עשו באותן הברכות שברכו אביו, ויחשוב שלא תקיימו כיון שרואה שיעקב מתנהג כמו עבד שלו **דְּהָא יַעֲקֹב סָלִיק לוֹן לְבָתַר כְּרָקָא אָמְרָן** שהרי יעקב סילק והניח אותם לאחרית הימים כמו שאמרנו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי חָמָא יַעֲקֹב דְּשַׁדַּר לֵיהּ לְעֵשָׂו וְאָמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי מה ראה יעקב ששלח לו לעשו ואמר לו עם לבן גרתי, **וְכִי מַה עֲבִיד בִּשְׁלִיחוּתֵיהּ דְּעֵשָׂו** (דְּאָמַר) **מִלָּה דָּא.** וכי מה עשה בשליחות זו לעשו לאמר לו דבר זה עם לבן גרתי, אם רוצה רק לפייס את עשו **אֶלָּא, לָבָן הָאַרַמִּי קָלֵיהּ אֲזִיל בְּעָלְמָא, דְּלָא הָוָה בַּר נָשׁ דְּיִשְׁתֵּזִיב מִנֵּיהּ**, אלא לבן הארמי קולו ושמעו היה הולך בכל העולם, והיה מפורסם מאוד שלא היה בן אדם בכל העולם שיכול להנצל ממנו, מכיון **דְּהוּא הָוָה חָרֵשׁ בְּחָרָשִׁין וְרַב בְּקוֹסְמִין**, שהוא היה המכשף הגדול ביותר שבמכשפים, וראש וגדול מאוד שבקוסמים **וַאֲבוּי דְּבְעוֹר הָוָה, וּבְעוֹר אֲבוּי דְּבִלְעָם**, ואביו של בעור היה ובעור היה אביו של בלעם הרשע **דִּכְתִיב** (יהושע יג כב) **בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסֵם, וְלָבָן חָכָם בְּחָרָשִׁין וְקוֹסְמִין יַתִּיר מִכָּלְהוּ**, ולבן היה חכם בכשפים ובקסמים יותר מכולם **וְעִם כָּל דָּא לָא יָכִיל בְּיַעֲקֹב, וּבְעָא לְאוֹבָדָא לְיַעֲקֹב בְּכַמָּה זִינִין** ועם כל זה לא היה יכול לעשות שום רע ליעקב, אע"פ שרצה לאבד את יעקב בכמה מיני אופנים וכשפים **הַדָּא הוּא דִּכְתִיב**, (דברים כו ה) **אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי.** כי היה כוחו גדול מאוד בפיו להרוג את מי שהוא רוצה, וכל זה רצה יעקב להשמיע לעשו ע"י המלאכים, שהיה לו כח לגור עם לבן שנים רבות ויצא ממנו בשלום.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כּוּלֵּי עָלְמָא חָזוּ יָדְעֵי, דִּלְבָן הָוָה רַב חַכִּימִין וְחַרָשִׁין וְקוֹסְמִין מוסיף רבי אבא ואומר, כל העולם היו יודעים שלבן היה גדול שבחכמים ובמכשפים ובקוסמים, **וּמַאן דְּבָעֵי לְאוֹבָדָא בְּחָרָשׁוּ, לָא אִשְׁתֵּזִיב מִנֵּיהּ** ומי שרצה לבן לאבד בכשפיו, לא היה יכול להנצל ממנו, **וְכָל מַה דְּיֵדַע בִּלְעָם, מִנֵּיהּ הָוָה** וכל מה שידע בלעם ממנו היה. **וּכְתִיב בֵּיהּ בִּבְלְעָם** וכתוב בו בבלעם כאשר שלח לו בלק (במדבר כב ו) **כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר** וכ"ש שהסבא לבן ידע לקלל. **וְכוּלֵּי עָלְמָא הָווּ מִסְתַּפֵּי מִלָּבָן וּמַחֲרָשׁוֹי** וכל העולם היו פוחדים מלבן ומכשפיו, **וּמִלָּה קָדְמָאָה דְּשַׁדַּר יַעֲקֹב לְעֵשָׂו אֲמַר עִם לָבָן גַּרְתִּי** ודבר ראשון ששלח יעקב לעשו, אמר עם לבן גרתי ובכל זאת לא יכל להזיק לי כלל.

יעקב אבינו היה שולט על כל כוחות הטומאה ולכן עשו פחד ממנו

וְאִי תֵּימָא דִּזְעֵיר הָוָה-יֶרֶךְ אוֹ שָׁתָא ואם תאמר שזמן מועט היה-חודש או שנה, ולכן לא הצליח להזיק לו. **לָאו הָכִי** לא כך היה, **אֶלָּא וָאֵחַר עַד עָתָּה, עֶשְׂרִין שָׁנִין אִתְאַחַרִית עִמֵּיהּ** עשרים שנה נתאחרתי עמו, כמ"ש "זה לי עשרים שנה בביתך". **וְאִי תֵּימָא דְּלָא סָלִיק בִּידֵי כְּלוּם** ואם תאמר שלא עלה בידי כלום ולא הצלחתי בעושר גדול וכוחות רוחניים גדולים, דע לך, **וְיָהֵי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר, אִנּוּן תְּרֵין גִּזְרֵי דִּינִין** כלומר שני כוחות הדין, שהם הזכר והנקבה של הקליפות, שהייתי שולט עליהם והיו כפויים תחת ידי שלא יתחברו יחד להזיק, אלא רק בשביל להרע לרשעים, **דְּכַד מִתְחַבְּרָן תַּרְוַיְיהוּ כַּחֲדָא, לָא מִתְחַבְּרָן אֶלָּא לְאַבְאָשָׁא עָלְמָא** שכאשר מתחברים שניהם כאחד לא מתחברים אלא להרע ולהזיק לעולם. **וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב** ומשום כך כתוב (דברים כב), **לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו** היות ומי שעושה כן גורם ששתי הקליפות הגדולות הללו יתחברו ויזיקו לבני העולם, ואמר לו יעקב דע לך שקליפות אלו משועבדות תחת ידי ואני עושה בהן כרצוני.

צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה, אִלֵּין אִנּוּן כִּתְרֵי תַּתָּאֵי דְּקַטֵּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם פי' אלו הם הכתרים וספירות תחתונות של הס"א, שהרג הקדוש ברוך הוא במצרים כמ"ש (שמות יב) **בְּכוֹר בְּהֵמָה** (שמות יב) ואח"כ **בְּכוֹר הַשִּׁבְי** (שמות יא) ואח"כ **בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה, הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זהו מה שכתוב **צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה.** ויעקב אומר לעשו שאלו כוחות הקליפה, זו למטה מזו, וכולם נמסרים בידיו והוא שולט בהם **מַיָּד מִסְתַּפֵּי הָוָה עֵשָׂו וְנָפַק לְקַדְמוּתֵיהּ, וְדִחִילוּ הָוָה לֵיהּ מִיַּעֲקֹב כְּמָה דְּהָוָה לֵיהּ לְיַעֲקֹב מֵעֵשָׂו** מיד היה עשו מתפחד מיעקב, ויצא לקראתו לרצות אותו, ופחד גדול היה לו לעשו כמו שיעקב היה מתירא מעשו.

משל דיעקב ועשו

לְבַר נָשׁ דְּהָוָה אָזִיל בְּאָרְחָא משל לבן אדם - הוא יעקב, שהיה הולך בדרך כמ"ש ויעקב הלך לדרכו **עַד דְּהָוָה אָזִיל שָׁמַע עַל חַד לִסְטִים דְּהָוָה כָּמֵן בְּאָרְחָא** עד שהיה הולך, שמע על שודד אחד שהיה אורב בדרך, דהיינו עשו, **פָּגַע בֵּיהּ בַּר נָשׁ אָחֳרָא** פגש בו ביעקב בן אדם אחר - והוא שרו של עשו. **אֲמַר לֵיהּ מִמַּאן אַנְתְּ** שאל לו

זוה"ר על הפרשה

יעקב משל מי אתה, **אֲמַר לֵיהּ, מִפַּלּוֹנִי לְגִיּוֹן אֲנָא**, אמר לו אני איש מאנשי אותו לגיון שקוראים לו עשו, כלומר שרו של עשו, **אֲמַר לֵיהּ סְטִי לָךְ מִנַּפְאֵי דְּכָל מַאן דְּקָרִיב בְּהַדַּאי** אמר לו יעקב לשרו של עשו, נטה לך מיד ולך מאצלי, כי כל מי שמתקרב אצלי **חַד חַוְיָא אֲנָא מַיְיתֵי וְקָטִיל לֵיהּ** נחש אחד אני מביא והורג אותו. ור"ל ב' הקליפות הנקראות שור וחמור שאני שולט עליהם שהם כוחות הדין זו"ן דקלי', וכשאני רוצה אני משתמש בהם להרוג. והכוונה היא שיעקב לא מפחד לא ממנו ולא מעשו. **אֲזַל הַהוּא בַּר נָשׁ לְהַהוּא לְגִיּוֹן** הלך זה האדם שהוא שרו של עשו לאותו הלגיון, פי' שחזר אל עשו, **אֲמַר לֵיהּ חַד בַּר נָשׁ אָתֵי, וְכָל מַאן דִּי קָרִיב בַּהֲדֵיהּ נָשְׁכֵיהּ חַד חַוְיָא דְּהוּא מַיְיתֵי** (דף קסז ע"א) **וּמַיְיתֵי** אמר לו, בן אדם אחד בא שהוא יעקב, ומי אשר מתקרב אצלו, נושך אותו נחש אחד שהוא מביא, שהיינו קליפת שור וחמור, ומת. **שְׁמַע הַהוּא לְגִיּוֹן וְדָחִיל** שמע אותו לגיון שהוא עשו ופחד, **אֲמַר יֵאוּת דְּאָזִיל לְקָבְלֵיהּ וְאֶתְפַּיֵּיס בַּהֲדֵיהּ** אמר עשו, ראוי וטוב שאלך לקראתו להתפייס עמו.

עַד דְּחָמָא לֵיהּ הַהוּא בַּר נָשׁ אמנם, מכיון שראה אותו אדם-יעקב אבינו לעשו, פחד, **אֲמַר, וַוי דְּהַשְׁתָּא יִקְטְלִינֵיהּ הַהוּא לְגִיּוֹן** אמר, אוי שעתה יהרגני אותו לגיון. **שָׁאֲרֵי סָגִיד וְכָרַע לְקָבְלֵיהּ** התחיל להשתחוות ולכרוע כנגדו. **אֲמַר הַהוּא לְגִיּוֹן, אִלְמָלֵא הָוָה לֵיהּ בִּידֵיהּ חַוְיָא לְקָטְלָא, לָא סָגִיד כּוּלֵּי הַאי לְקָבְלִי** אמר אותו לגיון-עשו בלבו, אם היה לו בידו נחש להרוג בני אדם, לא היה משתחוה כל כך כנגדי. **שָׁאֲרֵי לְגִיּוֹנָאָה לְאִתְגָּאָה** התחיל אותו לגיון להתגאות על יעקב, **אֲמַר** בגאותו, **הוֹאִיל וְכָל כָּךְ כָּרַע לְקָבְלִי** כנגדי, ונתן לי כבוד גדול **לָא אֶקְטְלִינֵיהּ** לא אהרגנו.

כָּךְ אָמַר יַעֲקֹב, עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה, עֶשְׂרִין שָׁנִין אִתְאַחַרִית עִמֵּיהּ עשרים שנים התאחרתי ושהיתי עמו. **וַאֲנָא מַיְיתֵי חַוְיָא, לְקָטְלָא בְּנֵי נָשָׁא** ואני מביא נחש, שהוא קליפת שור וחמור להרוג בני אדם. **שְׁמַע עֵשָׂו, אֲמַר, וַוי מַאן יָקוּם קָמַיְיהוּ** אוי מי יקום ויעמוד לפניו. **דְּהַשְׁתָּא יִקְטְלִינֵיהּ יַעֲקֹב בְּפֻמֵּיהּ** שעתה יהרגני יעקב בפיו ע"י קליפת שור וחמור, **שָׁאֲרֵי נָפִיק לְקַדְמוּתֵיהּ לְאִתְפַּיְיסָא עִמֵּיהּ** התחיל לצאת לקדם פני יעקב, כדי להתפייס עמו, ויעקב חשב שעשו יפחד ולא יבוא כלל.

כֵּיוָן דְּחָמָא לֵיהּ כיון שראה אותו יעקב, חשב שטעות בידו שעשו מפחד ממנו **מַה כְּתִיב וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצַר לוֹ** שמא בא עשו להרגו, **כֵּיוָן דְּקָרִיב בַּהֲדֵיהּ שָׁאֲרֵי כָּרַע וְסָגִיד לְקָבְלֵיהּ** כיון שהתקרב עשו אצלו, התחיל כורע ומשתחוה כנגדו. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב** זה הוא שכתוב, **וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו. אֲמַר עֵשָׂו אִלְמָלֵא כָּל כָּךְ הָוָה עַמֵּיהּ, לָא סָגִיד לְקָבְלִי, שָׁאֲרֵי לְאִתְגָּאָה** אמר עשו אם באמת כל כך היה עמו הכח של הנחש והקליפות, לא היה משתחוה כנגדי, ולכן התחיל להתגאות על יעקב.

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנימין שמואלי** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל '**שרפי הקודש**'
ומה ששמע מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

רבי עזרא עטיה זצוק"ל

רבי עזרא עטיה זצוק"ל, ראש ישיבת "פורת יוסף"

החלפת השורות במהרש"א

רבי עזרא עטיה זצ"ל, ראש ישיבת "פורת יוסף", היה אומר שמי שלומד גמרא בלי פירוש המהרש"א, כאילו לא למד. סיפר מורנו הרב שליט"א, שהיה להם ר"מ בישיבת "פורת יוסף", רבי עזרא שעיו זצ"ל, שהיה מלמד את שיעור א'. יום אחד, התקשה רבי עזרא שעיו בלשון המהרש"א, ועל אף שהתאמץ להסביר אותו, לא עלה בידו. עלה רבי עזרא שעיו לראש הישיבה, רבי עזרא עטיה זצ"ל, והראה לו את המהרש"א הקשה. הביט חכם עזרא עטיה ואמר, "אכן הצדק עימך, וטעות הדפסה היא זו. עליך להחליף בין השורה העליונה לשורה התחתונה ואז תוכל ליישב ולהבין את המהרש"א כדבעי. וכך היה. פלא פלאות...

בישיבת "פורת יוסף" היו אוכלים "גיבֶן או דַק" - או גבינה - ג'בן - או זעתר, שהיו טוחנים אותו עד 'דק'. זה היה האוכל שלהם בוקר וערב. כל רצונם היה "שבתי בבית השם כל ימי חיי".

מורנו ראש הישיבה, ר' עזרא עטיה זצ"ל, היה אומר, "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש" - יש הבדל בין שאלה לבקשה. השאלה היא ה'אמצעי', ואילו הבקשה היא ה'מטרה'. והדבר יובן במשל לאדם המבקש מחברו סיר. המטרה היא הבישול, והסיר הוא רק אמצעי שמאפשר את הבישול. אין לאותו אדם שום עניין בכלי עצמו, אלא רק בבישול. אך בשונה מכך, בא דוד המלך ואומר, "אחת שאלתי מאת ה'", אומנם אני שואל זאת, אך אין זה אמצעי אלא המטרה עצמה - "אותה אבקש". מה שאני שואל, זה גם מה שאני מבקש. המטרה העיקרית היא "שבתי בבית השם כל ימי חיי, לחזות בנועם ה' **ולבקר** בהיכלו". אני תמיד רוצה לשבת בבית ה', אבל רוצה שכל יום זה יהיה כמו ביקור שבאתי לכאן בפעם הראשונה.

ואמנם כך היה בפועל אצל דוד המלך ע"ה, שהתאווה רק לאהבת השם, תורה, יראת שמיים ומידות טובות. והבלי העולם היו כאין לפניו, ולא חיפש התרים והקלות שונות לצאת בם ידי חובת לימודו מתוקף היותו מלך ועסוק בצרכי המדינה.

סברתו כסברת הרשב"א

החזו"א זצ"ל נכנס פעם לישיבת "פורת יוסף", שהיתה אז בעיר העתיקה. הוא פגש שם את ראש הישיבה, רבי עזרא עטיה זצ"ל, והם דיברו ביניהם קצת בלימוד. מאוחר יותר, התבטא החזו"א ואמר על רבי עזרא עטיה, שסברתו כסברת הרשב"א.

תשלם רק את שווי החבל...

המשיל פעם ר' עזרא עטייה זצ"ל משל, ליהודי אחד שהיה עובר אורח, ותעה בדרכו ביער במשך כמה ימים, שבהם לא אכל ולא שתה, והיה לו צער גדול. היהודי לא ידע מה לעשות. בסוף טיפס בלילה על עץ גבוה, וראה מרחוק בית שבוקע ממנו האור. צעד היהודי לעבר הבית, וכשהגיע, גילה כי זוהי וילה מפוארת, מוקפת גן מרהיב, עם מדשאות עצים ובריכות. וכן בכניסה לבית היתה קבועה מזוזה.

דפק היהודי בדלת, ופתח לו יהודי עשיר. "מה מעשיך כאן?" שאל בעל הבית.

"תעיתי כאן ביער, וכבר כמה ימים שלא בא אוכל אל פי", השיב ההלך היהודי.

מיד הכניס אותו העשיר לביתו ונתן לו לאכול ולשתות. לאחר מכן תקפה אותו עייפות גדולה, והעשיר הזמין אותו לעלות לחדר למעלה לישון, כי אותו היום היה המלך וכל פמלייתו אמורים לבוא לביתו, והם יתארחו באולם הגדול והיפה, המואר על ידי לוּסְטָרָה גדולה עם שמונים נרות אשר בקומת הכניסה.

עלה האיש לישון, וישן מעשר בבוקר עד עשר בלילה. כשהתעורר, הוא חיפש חבל או רצועה לקשור את מכנסיו. לפתע, הוא הבחין בחבל שבעזרתו היתה תלויה הלוסטרה למעלה בתקרה. אמר לעצמו, "מה נעשה? ניקח את החבל הזה. מה כבר יכול להיות?" הוא הוציא את האולר והמצית כדי לחתוך בעזרתם את החבל העבה.

פתאום, נשמע קול פיצוץ עז. המלך ישב למטה עם כל השרים שלו, כשהלוסטרה צנחה על ראשיהם וכל השמן הרותח נשפך על בגדיהם. שאל בעל הבית את אותו עני, "מה עשית?"

"לא התכוונתי," ענה האיש. "לא חשבתי שזה מה שיקרה. בסך הכל חיפשתי לעצמי חגורה".

"נצטרך להעמיד אותך למשפט," אמר העשיר. "הרי המלך התלכלך מהשמן, והנזק גדול".

בהגיע יום המשפט, נפסק דינו לשלם את דמי שווי החבל.. איך זה יכול להיות? הרי הוא גרם לנזק עצום כל כך?"

אלא, אמרו לו, "אתה רק התכוונת לגנוב את החבל. לקחת את החבל בלי רשות, בלי לדעת למה זה יגרום. ברור שאם היית יודע, לא היית עושה זאת."

כך נוהג איתנו גם הקדוש ברוך הוא. 'ולך ה' חסד, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו' - אפילו שהעוון היה גדול והפגימה היתה גדולה. מכיוון שאנו לא יודעים למה גורמים העוונות, כמה משחיתים הם בוראים וכמה עולמות הם מחריבים, לכן אומר הקב"ה, "תקבלו עונש רק על מה שידעתם שאסור לעשות". זהו באמת חסד גדול שעשה איתנו השי"ת.

קן על ראש אדם

רבי עזרא עטיה זצ"ל ברח למצרים בזמן שהיתה כאן בארץ מלחמה. שם, במצרים, היו יושבים סביבו פקידים וסוחרים, והיה מלמד אותם גמרא ומוסר. יום אחד, הם הגיעו במסכת 'חולין' (דף קל"ט ע"ב) לסוגיה העוסקת במצות שילוח הקן. הגמרא שם דנה, מה הדין של קן על המונח על ראשו של אדם.

"כבוד הרב, איזו מין שאלה זו? האם יכול בכלל להיות קן על ראשו של אדם?" שאל אחד ממשתתפי השיעור את הרב, כשנימת לגלוג בקולו.

"אם רבותינו אמרו, אז וודאי שזה כך. דברי הגמרא הם קודש קודשים, ואין להרהר אחריהם," ענה לו הרב בנועם, אך בתקיפות.

אך הלה לא ויתר, ורבי עזרא ביקש לסיים את הוויכוח, מחשש שדברי האיש יערערו, חלילה, את אמונת החכמים בלב יתר השומעים. הוא נשא ליבו לקב"ה, שיעזור לו להוכיח את אמיתות התורה.

בדיוק באותה שעה, הגיע אחד ממשתתפי השיעור, שנעדר ממנו זו תקופה ארוכה. שמח רבי עזרא על ההזדמנות להסיח את דעת הנוכחים מהוויכוח המיותר, והרעיף תשומת לב על האיש שנכנס.

"היכן היית?" שאלו הרב. "כבר זמן רב לא ראינו את פניך".

"הייתי במסע עסקים בהודו," סיפר האיש. "ומה אומר לכם... הודו היא ארץ מוזרה, ואורחותיה משונים! תארו לכם... יושב לו פאקיר ברגליים שלובות - יום, יומיים, שלושה... כך, בלי לזוז. ראיתי פאקיר כזה שישב מאובן כמה ימים, עד שציפור בנה קן על ראשו - והוא? אפילו לא הניע יד כדי לסלקה! מה תאמרו על כך?"

פנה הרב עטיה אל משתתפי השיעור ושאל, "נו, מה תאמרו עכשיו? משה אמת ותורתו אמת!"

ואילו האיש שעד לפני כמה רגעים לא הפסיק להתווכח - כבש כעת את פניו בקרקע בבושה...

כבוד בגלות

מסופר על מו"ר ראש הישיבה, רבי עזרא עטיה זצ"ל, שהזמין אותו יו"ר "ועד הישיבות" דאז, הרב טננבוים ז"ל לאירוע מטעם הג'וינט (ארגון עזרה וסיוע של יהודי אמריקה). הם עשו מסיבה גדולה ב"מלון הנשיא" עבור תורמי הארגון, והשתתפו שם עוד גאוני עולם, ביניהם: הרב אברמסקי זצ"ל, הרב פינקל זצ"ל, הרב סורצקין זצ"ל, וגם מו"ר ראש הישיבה. כשהזמינו את מו"ר חכם עזרא עטיה לדבר, היה קשה לו הדבר, והתחיל לבכות בכי נהי תמרורים.

כולם נבהלו. מה קרה? אולי מישהו פגע בכבוד הרב ח"ו?

אמר להם הרב, "לא, אף אחד לא פגע בי, חלילה. אלא, נוכחתי לדעת שאנחנו נמצאים עדיין בגלות!"

לא הבינו הנוכחים. "הרי ברור שאנחנו עדיין בגלות. אבל למה כבודו בוכה דווקא עכשיו?"

ענה להם הרב, "אילו היה המשיח מגיע, האם היינו עושים קבלת פנים כזו לנדיבים? אמנם חייבים לכבד את הנדיבים, אבל אם היה כבר בא המשיח, היו מבינים הנדיבים שהם אלו שאמורים להכין קבלת פנים גדולה עשרת מונים עבור תלמידי החכמים!"

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

מעשה ביהודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בעניני חרשן משפט
בעריכת הרה"ג רבי **יעקב כהן**
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

שאלה: ראובן 'מורה מקצועי' סיכם עם מנהל התלמוד תורה על סכום התשלום עבור עבודתו בחוזה אף נכתב שדמי נסיעות יהיו מאתיים וחמישים שקלים ודמי ארוחת הצהריים ליום על סך חמישים שקלים. כעת רוצה ראובן לבא לתלמוד תורה ברגל ולאכול סנדביץ שהוא מביא לעצמו מביתו ושואל האם הוא חייב להחזיר את דמי הנסיעות וארוחות הצהריים למנהל התלמוד תורה כיון שלא השתמש בהם או שיכול לעשות כן לכתחילה לחסוך לעצמו ולקחת את הכסף.

תשובה : אם המנהל לא התנה איתו מפורש שהתשלום רק אם נוסע ואוכל, ראובן יכול לכתחילה ללכת ברגל ולאכול פת קיבר ולקחת את הכסף לעצמו.

הנימוק: קימא לן דהבעל המתחייב לאשתו מזונות בכתובה עליו לספק לה ממה שהוא אוכל ואם כני משפחתה רגילים לאכול דברים חשובים צריך הבעל לתת לה כפי הרגילות שלהם וכמו שפסק בשו"ע [אה"ע סימן ע סעיף א]. ועין שם עוד בסעיף ג שמפרט השו"ע כמה צריך ליתן לאשתו למזונותיה כל יום, ומסיים "במה דברים אמורים בעני שבישראל אבל אם היה עשיר הכל לפי עשרו". אמנם דבר חידוש איתא שם ברמ"א דאם הבעל נתן לה סך מזונותיה שצריך והאשה צמצמה ואכלה פחות ונותר לה מעות הרי אלו של הבעל. כלומר דצריכה היא להחזירם לבעל. ולפי זה לכאורה הוא הדין בנידון דידן. אכן ע"ש בפתחי תשובה (סק"א) שהביא דכתב התשובה מאהבה שדין זה אינו מוסכם, כי מה שאמרו בגמרא שמותר המזונות לבעל היינו כשהאשה אינה צריכה לאכול כל כך דאז אין הבעל מחוייב לה אלא כפי שצריכה אבל היכא שצמצמה וסבלה רעבון ודוחק יכולה לומר שבשביל עצמה עשתה כן ולא כדי שיזכה בעלה. והנודע ביהודה הסכים עימו שפשוט הוא דכן הלכה ע"ש.

ובאחרונים דנו בזה לענין דמי הנסיעות וכן לענין דמי הבראה וכיו"ב, ועי' שו"ת ישכיל עבדי (ח"ה חו"מ סימן כט). ובספר משפטי התורה (ח"א סימן טל) כתב עוד סברא דמאחר שהמעביד התחייב לשלם דמי הנסיעה בסתם ולא התנה שדוקא אם יסע ישלם לו ואין בפנינו אומדנא שעל דעת כן היה א"כ החיוב נשאר על המעביד לשלם לפועל דהוי כחלק משכרו.

הלכות ברכת הגומל

מי מברך ברכת הגומל?

כתב בשו"ע (סי ריט סעי' א) ארבעה צריכים להודות בברכת הגומל, חולה שנתרפא ועמד מחוליו, יורדי הים באניות כשעלו ממנו, הולכי מדברות כשהגיעו ליישוב, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא. וסימנך וכל החיי"ם יודוך סלה. חבוש, ים, יסורים (חולה), מדבר.

ובסעיף ט כתב שאותם הארבעה לאו דווקא, דה"ה למי שנעשה לו נס, כגון שנפל עליו כותל, או ניצול מדריסת שור ונגיחותיו, או שעמד עליו בעיר אריה לטורפו, או אם גנבים באו לו אם שודדי לילה וניצול מהם וכל כיוצא בזה, כולם צריכים לברך הגומל; וי"א שאין מברכין הגומל אלא הני ארבעה דוקא,

והכריע שטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות.

ונוסח הברכה היא בא"י הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב ועונים לו מי שגמלך כל טוב הוא יגמלך כל טוב סלה (שו"ע שם סעי' ב)

מה השיעור שהולכי מדברות צריכים ללילך כדי לברך הגומל והאם רק הולכי מדברות ממש מברכים או גם הנוסעים מעיר לעיר?

כתב בשו"ע (שם סעי' ז) וז"ל: באשכנז וצרפת אין מברכין כשהולכין מעיר לעיר, שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים; ובספרד נוהגים לברך, מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה; ומיהו בפחות מפרסה אינו מברך, ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר, אפילו בפחות מפרסה.

הרי מבואר שלעניין השיעור כתב בשו"ע שצריך כדי לברך שיעור של פרסה שהוא ד' מיל שהם כ-ד' קילומטרים [לדעת ר' חיים נאה 3.758 קילומטר ולפי דעת החזו"א 4.604 קילומטר, ודעת הגרע"י והגרב"צ להלכה כדעת ר' חיים נאה] אמנם נחלקו לעניין ההולכי מדברות האם הוא בדווקא או לא

וכתב בחזו"ע (ברכות עמ' שסד) שכיון שבימינו כל הדרכים בחזקת סכנה כל שנוסע מחוץ לעיר כשיעור פרסה דהיינו שבעים ושתיים דקות חייב בברכת הגומל

כלומר אע"פ שבמכונית אפשר לעבור שיעור של פרסה בפחות זמן ממה ששיערו חז"ל אלא אין הולכים אחר המרחק אלא אחר הזמן הדרוש בזמנם לעבור פרסה שהוא ד' מיל וכל מיל הוא שמונה עשרה דקות א"כ ד' מילים שהם פרסה הוא שבעים ושתיים דקות

אמנם דעת המנוחת אהבה שהולכים אחר המרחק שהוא כ-ד' קילומטר

לזכרון עולם בהיכל ה'

ר' שלום אהרון בן רחל

גבריאל בן מסעודה

מרדכי בן חביבה

רות בת שרה

להנצחת יקירך - 03-5520004

איגרת לבני הנעורים

והיה בית יוסף להבה ובית עשיו לקש

"כאשר ילדה רחל את יוסף" (בראשית ל, כה) - משנולד שטנו של עשיו שנאמר "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשיו לקש" (עובדיה א, יח) - אש בלא להבה אינו שולט למרחוק, משנולד יוסף בטח יעקב בקב"ה ורצה לשוב. (רש"י)

אש שורף מקרוב ולהבה מרחוק - כדי לגבור על עשיו, על היצר הרע צריך להיות בחינה של "להבה" - לאחוז ביכולת לשרוף מרחוק. אש בלבד אינו מספיק נגד עשו. זאת אומרת **יש לראות ולהבין את כוונת היצר הרע כבר מרחוק ולא ליתן לו להתקרב שאם כן, כבר נכבלים בזרועותיו העבותות וקשה אז לגבור עליו.**

יוסף הוא "להבה", לכן דוקא יוסף יכול לראות את "עשיו", את כוונתו וערמומיותו, שהרי בחיצוניותו הטעה עשו את כל הסובב אותו שנראה צדיק גדול וירא שמים כדאמרינן "איש יודע ציד" (בראשית כה, כז), ופירש"י - יודע לצוד ולרמות את אביו ושואלו כיצד מעשרין את המלח? ואת התבן? וכן על הפסוק "ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה" (שם כו, לד), אמרו "עשו נמשל לחזיר וכו', כשהוא שוכב פושט טלפיו לומר ראו שאני טהור, כך אלו גוזלים וחומסים ומראים עצמם כשרים וכו', כשהיה עשו בן מ' אמר אבא בן מ' שנה נשא אשה אף אני כן".

עשו בחיצוניותו בלבד רוצה להדמות לאביו, כדי להראות עצמו כשר, ולכן יש לומר שעל עשו נאמר "איש שדה" - לכאורה אומר עשו: גם אני, כמו אבי נמצא בשדה, שנאמר "ויצא יצחק לשוח בשדה" (כד, סג).

יעקב ידע ופחד שיטעו בו בניו בשל ערמומיותו, אבל משנולד יוסף, הלהבה - שטנו של עשו, נרגע יעקב, יש מי שיוכל להכירו ולהזהיר את האחים מפניו.

לכן בפגישה עם עשו כתיב: "ותיגשנה השפחות הנה וילדיהן ותשתחוינה, ותיגש גם לאה וילדיה וישתחוו, ואחר כך ניגש יוסף ורחל וישתחוו" (בראשית לג, ו), פירש"י "בכולן האמהות ניגשות לפני הבנים וברחל, יוסף ניגש לפניה, אמר: אמי יפת תואר, שמא יתלה בה עיניו אותו רשע, אעמוד כנגדה ואעכבנו מלהסתכל בה".

יוסף באמירת שלום סתמית, עוד במפגש הראשוני יכול לראות את כוונתו האמיתית שמא יתלה עיניו באמו, יש להיזהר ולהתחיל כבר "לשרוף" - זהו המושג "להבה", לראות את העתיד להיות. שאר האחים לא ראו, הם רואים רק מקרוב כשכבר מאוחר, יוסף רואה עוד מרחוק ולכן דוקא הוא שטנו של עשו.

יוסף הוא "להבה" אשר בכוחו לראות את הסוף, עם כוח זה אפשר להלחם ב"עשו" ולנצחו, כשרואים את הסוף אז כבר מההתחלה נזהרים.

הובא מעשה בספר "נפלאים מעשיך" לרבנו יוסף חיים, מעשה בגנב אחד שנתפס בגניבתו וגזר עליו המלך לתלותו, ויבקש הגנב מזה הפקיד התולה שימתין עד שייגיש אצל אמו לדבר עמה בצוואה אחת שיש לו לצוותה, וייתן לו רשות ויקרב הגנב אל אמו היושבת בוכה עליו והיטה פיו אל אוזנה לצוות אותה בלחישה, אך לא דיבר עמה דבר אלה נשך אוזנה בפיו ויקטענה, ויתפלאו כל העומדים על הרעה הגדולה אשר עשה זה הגנב לאמו, ברגע האחרון של חייו הוא מוסיף חטא על פשע, והוא בשמעו את תלונתם אמר להם, דעו כי אם זו היא סיבת דרכי הרעה, בהיותי קטן לא היתה מוכיחה אותי על גנבותי ולא למדה אותי מוסר לעזוב את דרכי הרעה הזאת (באמרה, מעשה ילדות, מעשה קונדס), אילולא היתה עושה כן, ודאי שלא הייתי מגיע לידי כך.

והבאור הוא שגם לאם זו יש חלק בתוצאות - היה חסר בה את "הלהבה" את יוסף, לא היה לה את הכוח לראות את העתיד - את "עשו ועמלק".

בן סורר ומורה נהרג על שם סופו - "הגיעה תורה לסוף דעתו, סוף שמגמר נכסי אביו ומבקש לימודו ואינו מוצא ועומד בפרשת דרכים ומלסטם הבריות, אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב". (סנהדרין עב.)

"הגיעה תורה" - כי דרכה של תורה להסתכל על הסוף, ואע"פ שעכשיו לא נראה כל איסור במעשיו (ילד שלכאורה רק זוללו וסובא עדין לא גונב ושודד), המעלה לראות את העתיד להיות. ולכן התורה היא התבלין של היצר הרע (קידושין ל:) של "עשיו" מהותה לראות את הסוף, בחינה של להבה.

על אמו של ר' יהושע אמרו שכל שבחו של בנה היה "אשרי יולדתו". (עיין אבות ב', ח')

מיום שנולד לא הוציאה עריסתו מביהמ"ד כדי שלא יכנסו באוזניו אלא דברי תורה, ואע"פ שעכשיו לא ניכר השפעתם של דברים, מיהו לעתיד כן. וכאן ניכר גדולתה, כאן ניכר "הלהבה" שבה ועל זה עיקר השכר שזהו עיקר המלחמה ביצר הרע שכל מהותו לסמא את ראיית העתיד.

בגמרא סוכה (נב.) "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נראה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה הללו בוכים והללו בוכים, צדיקים בוכים ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה, ורשעים בוכים ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה וכו', א"ר אי יצר הרע בתחילה דומה לחוט של בוכיא (חוט של עכביש) ולבסוף דומה כעבותות העגלה שנאמר: הוי מושכי העוון בחבלי השוא כעבותות העגלה חטאה" **והנה** מאמר זה תמוה מאוד? איך יתכן שאותו יצר ידמה לחוט השערה וגם להר גבוה, ואילו היה ההפך לצדיקים נראה כחוט השערה ולרשעים כהר גבוה לכאורה יותר מסתבר שהרי בתחילה דומה לחוט של בוכיא ואח"כ דומה לעבותות העגלה, ואם כן צדיקים שהכירו אותו רק בתחילתו כשהוא בבחינה של חוט בלבד כך צריכים לראותו, ואילו לרשעים שנמשכים אחריו הוא מתגבר והולך, הכירוהו כעבותות העגלה צריך להראות להם כהר גבוה, אם כן מה הטעם שנראה להפך, לצדיקים כהר גבוה ולרשעים כחוט השערה?

ונראה בזה שלרשעים עיקר הנסיון היה בהתחלה כשהיה כחוט, ואילו עמדו בזה הרי לא היה מתגבר וממילא עיקר חסרונם היה רק בחוט השערה ועל כן מראים להם רק את חוט השערה - את עיקר נקודת הנסיון, את כשלונם, שאילו עמדו והתגברו הם בתחילתו לא היה הולך ומתגבר הוא.

ואילו לצדיקים מראים אותו כהר גבוה, ואע"פ שהכירו אותו רק כחוט השערה מראים להם את כוחו הגדול של היצר הרע שאילו לא עמדו בנסיון ונתרשלו בתחילה הרי היה מתגבר כהר גבוה והיה כבר קשה להתגבר ולהינצל מכבלי זרועותיו.

עיקר המעלה לראות את העתיד להיות - לעמוד בנסיון כשיצר הרע עדיין כחוט השערה. והרואה עתיד זה צדיק יקרא, ולעומתם הרשעים אין רואים את העתיד להיות ואט אט נאסרים בידיו, ואז כבר מאוחר - הם בבחינה של "אש" בלבד ששורף ורואה רק מקרוב.

וניתן לבאר בזה את הנאמר: "לפתח חטאת רובץ ואליך תשוקתו ואתה תמשל בו" (בראשית ד, ז) - פירוש, היצר הרע רובץ בפתח, בהתחלה, בראשית, אם תוכל להסתכל ולראות את ה"אחרי הפתח", את העתיד, אתה תמשל בו.

המעלה להיות "להבה" - לראות ולשרוף מרחוק - להיות יוסף.

והיינו לפני שיגיע לנסיון שספק גדול אם יוכל לעמוד בו יפעיל את "מנגנוני הביטחון" של הקדושה והטהרה והשמחה בעבודת ה', יברח מנסיון כיוסף, ויוסיף לעצמו קדושה ודביקות בה' בכל עת שע"י כך לא יחפון כלל בענייני העולם הזה.

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל	גיל בן אסנת	טל בן מדי	אליהו בן סאלמה	ורד בת יסמין	איל בן יסמין	שילה בן נטלי חיה
ירמיהו בן ויקטוריה	מאיר בן מדי	רות בת נעמי	לתרומות והנצחות	03-5520004	מרדכי בן נטלי חיה	יניב בן משה

פריטים טמונים - פרשת וישלח

"וְלִמְקֻנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת" - בין סוכות הצאן והבקר של יעקב אבינו
מסתתרים 15 פריטים מהפרשה. התבוננו היטב ומצאו את כולם!

הפריטים שעליכם לחפש:

1. מקל נדודים - מסעו של יעקב.
2. נחל - מעבר יבק.
3. עדר עיזים - מנחת יעקב לעשו.
4. עדר כבשים - מנחת יעקב לעשו.
5. גמל - מן המנחה לעשו.
6. פרה - מן המנחה לעשו.
7. חמור - מן המנחה לעשו.
8. שמש זורחת - "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ".
9. קשת שער - פנואל.
10. חרב - ארבע מאות אנשי עשו.
11. תבן - מזון למקנה.
12. אבוס - האכלת הצאן והבקר.
13. מטבע קשיטה - "בְּמֵאָה קְשִׂיטָה".
14. מזבח אבנים - "אֵל אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל".
15. מצבה - בבית אל.

האם תצליחו לגלות את כולם? **בהצלחה!**

מצא את ההבדלים

"וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם"
יעקב אבינו יוצק שמן על מצבת האבן בבית אל, כפי שנאמר בפרשת וישלח.
התבוננו היטב ומצאו את 15 ההבדלים בין התמונות!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

תורני הרשב"י

דברי תורה

דרך אורו של הרשב"י

בזוהר הקדוש

פרשת וישלח

דרכי הרשב"י וישלח (המשך הדברים בקובץ הנוסף)

בפסוק (לב כג) איתא ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק וכו' ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל ע"כ וברשב"ם שם (כט) כתב וז"ל ומה שלקה יעקב ונצלע לפי שהקב"ה הבטיחו והוא היה בורח. וכן מצינו בכל ההולכים בדרך שלא ברצון ה' או ממאנים ללכת, שנענשו. במשה כתיב שלח נא ביד תשלח, ויחר אף ה' במשה. ולפי הפשט אעפ"י שאמרו חכמים בכל מקום חרון אף עושה רושם וכאן מה רושם יש? הלא אהרן אחיך הלוי עתיד היה להיות לוי ואתה כהן ועכשיו הוא יהיה כהן ואתה לוי, אך לפי הפשט לפי שהיה מתעצל ללכת כתיב ויהי בדרך במלון ויפגשהו ה' ויבקש המיתו. וכן ביונה שנבלע במעי הדגה. וכו'.

לפעמים אדם בעולם הזה נלחץ מדברים יתר על המידה, ובמקום לשים מבטחו בה' ללא גבול, הרי מרגיש כאילו שהכל מתנהל לפי השתדלותו האישית, ועל כן טורח יתר על המידה, ומשתדל בעבור הצלחת פרנסתו וכיוצא, אך אינו יודע שעצם השתדלותו זהו עצמו מה שמביא את הפסדו, והסיבה לכך פשוטה, ונקח דוגמא מענייני העולם הזה, ישנו אדם חשוב וצדיק אשר זיכהו ה' לעושר רב ולפועלים רבים, ובעל הבית הנזכר דואג לשלם לכל איש כגמולו האמיתי והרי הוא בעל הכרת טובה אמיתית עד לתכלית, וישנם ב' פועלים ששונים בדעותיהם פועל אחד יודע שבעל הבית צדיק והרי הוא בוטח בו בלב שלם וללא כל תנאים ואילו הפועל השני מנסה בכל עת לעשות השתדלות ומפחד שמא בעל הבית לא יתן לו כראוי וכו' הרי שבעל הבית משלם לכל אחד כגמולו האמיתי ושמח יותר בפועל אשר בוטח בו. וכדוגמת אב שאמר לבנו אל לך לדאוג מעניין פלוני, לפי שאני מטפל בו באופן אישי, שים לבך לענייניים אשר ציוותיך ואל תחוש לעניין פלוני אשר נתון לטיפולי האישי, ואילו הבן בתמימותו וחוסר ידיעתו את הכוחות הגדולים והאפשרויות של אביו, עושה השתדלויות לטובת העניין שבטיפול אביו, מה עושה האב? הרי הוא משאיר לבן להתמודד עם העניין לבדו, בכוחותיו המצומצמים, שבכדי שיבין שאין ביכולתו להתמודד עם מה שלמעלה מכוחותיו, ולא ישיג כי אם פחות ממקצת מה שחשב, עד שהבן משיב אל לבו שכדאי לו לסמוך על אביו, שיטפל בדבר כיכולותיו הגדולות... כך הי"ת רוצה שנגדל ונשים מבטחנו בו יתברך ללא עוררין...

שמעתי שכתוב במדרש שהיה ליעקב אבינו היו שש מאות אלף צאן והיינו כנגד שישים רבוא נשמות ישראל. ולפי"ז מובן ביתר שאת העניין שחזר יעקב אבינו על פכים קטנים, לפי שבכל רכושו וקניינו היו ניצוצות של קדושה של נפשות הבלועות, וכל עניינו וירידתו לבית לבן הארמי, היינו לצורך הבירורים שבירר מבית לבן לכל הדורות וכו', ולא רק שהיה צריך לברר ולהוציא יקר מזולל את הנשמות הקדושות של רחל ולאה, אלא גם כל מה שהציל מלבן את הצאן העקודים נקודים וברודים, היה עניין של בירור הניצוצות הנשמות הקדושות שנבלעו ע"י חטא אדם הראשון, וזה גם סוד ההאבקות של יעקב עם שרו של עשו לאחר שזכה יעקב בכל השלל של הנשמות הבלועות וכו', ועניין ההאבקות זו אינה רק לשעתה אלא תעיד גם על האבקות הגדולה שתהיה לעתיד לבא דהיינו בדרא בתראה בדור שלנו שהוא דור עיקבתא דמשיחא, שלקראת עלות השחר, דהיינו בזמן החושך הגדול שהוא לפני עלות השחר באיילת השחר כמובא בזוה"ק שהוא לפני האור הגדול של ביאת משיח צידקנו ובניין בית מקדשנו ותפארתנו. אזי תהיה המלחמה קשה ביותר בעבודת ה' וכל מי שלא יתייאש וילחם בשמחה למען שמו יתברך יזכה לכל הטוב הצפון לצדיקים.

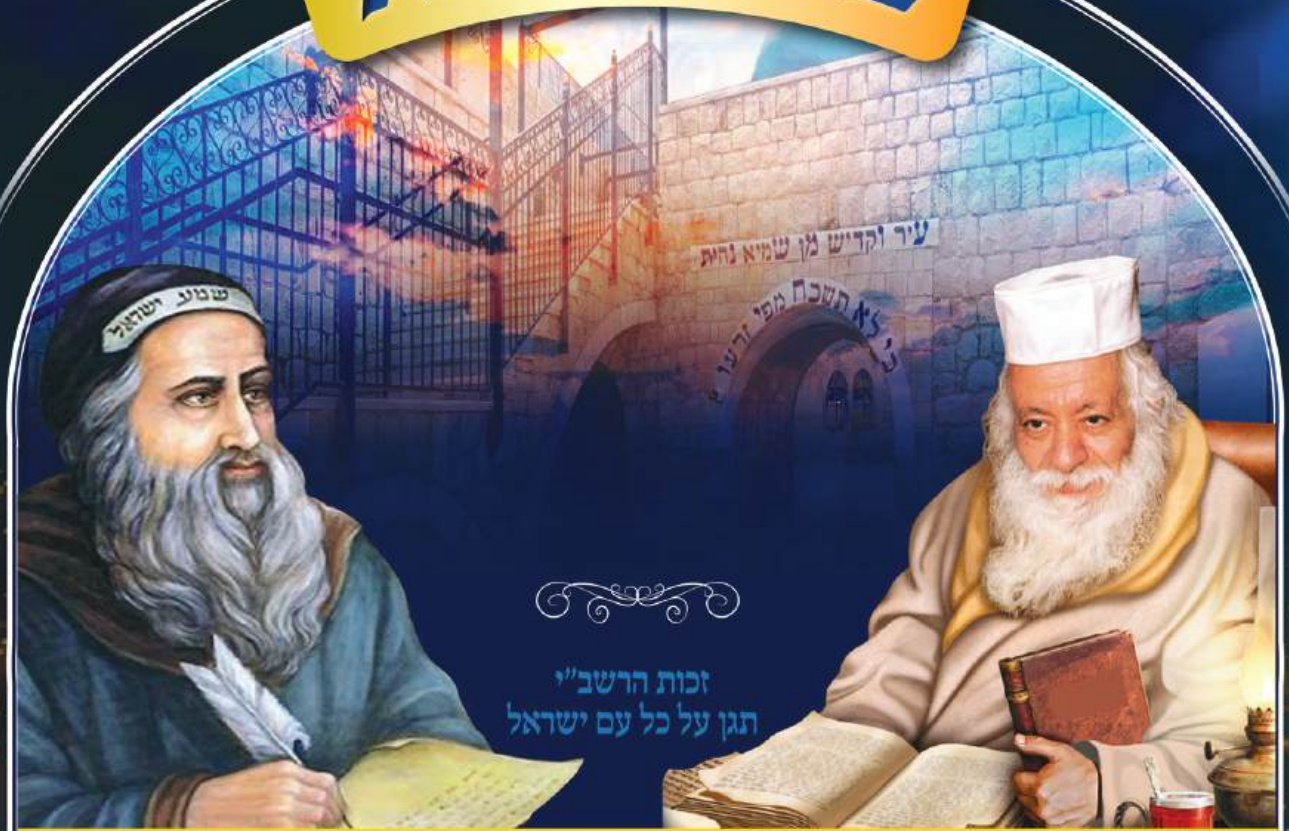
וזה מה שאנחנו רואים בעבודת ה' של יעקב אבינו שאומר להקב"ה 'קטונתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן' וכו', ואע"פ שיעקב סבל הרבה בבית לבן, ועוד שנחשב כמת על ידי לקיחת כל נכסיו על ידי אליפז, עכ"ז יעקב אבינו לא הרגיש ברע כלל אלא שמח בטובות הי"ת עליו, לפי שידע שכל נסיונותיו הם בענייני עבודת ה' שיזכה להביא זרע בירך ה', וכמו שאמר הי"ת על אברהם כי ידעתיו למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו וכו', וא"כ צער ענייני העולם הזה לא תפס מקום אצל יעקב אבינו, אולם צערו היה רק על הרצון להתקרב להי"ת, ולכן יעקב אומר להקב"ה אחר שרואה שבניו זרע ברך ה', ואחר שרואה שזיכהו ה' לעובדו עבודת אמת, הוא אומר 'קטנתי מכל החסדים ומכל האמת', ואף שיש עניין גם בפשט הדברים שמה שמודה לה' היינו ממש על זה שזכה לעבור את הירדן עם כל ילדיו כיון שבזמנם לא היה פשוט לעבור ממקום למקום כיון שהיו לוקחים את עוברי הדרכים לעבדים, מ"מ עיקר הודאתו הם על עניינים נצחיים של רוחניות ועבודת ה'.

וכמו שמצינו שנאמר 'לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל' ובמדרש בראשית רבה (וישלח ג) כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל, נתגוששת עם העליונים ויכולת להם, ושואלים מדוע יעקב על שם המלחמה של ההאבקות וההתגוששות 'כי שרית', מדוע לא נקרא יעקב על של שם הניצוח והיכולת של 'ותוכל'? והתשובה היא שמי שמוכן להאבק נגד יצרו זה בידוע שינצח, גם אם עתה לא נראה לו שהוא מנצח, עצם כך שמוכן ונותן שכמו לסבול המאבק הרי הוא ראוי לשבח וכבר נקרא חייל בלגיונו המיוחד של המלך. (ואף שיש גם פירושים אחרים למילה כי שרית מ"מ פירוש הנ"ל מובא במדרש ובתרגומים)

עוד מצינו והוא לן בלילה ההוא במחנה, בין אם הכוונה כפשוטו שלן ממש או שלן בעומקה של הלכה כדאמרינן גבי יהושע רואים כאן שלאחר שעשה יעקב את השתדלותו כבר היה באפשרותו לשכב וללון לפי שבטח בשם ה'. והעניין הוא שבעולם הזה צריך לעשות רק השתדלות ולירא רק מן החטא ולאחר שאדם עושה את כל שביכולתו ומראה כניעתו לה' שחושש מחטאיו ועושה את ההשתדלות שהתורה הקדושה מצווה עליו למען שמירת נפשו אזי אין לו כלל מקום לדאגה אלא לבטוח בשם ה' שיעשה את הטוב בעניו ובוודאי שטוב בעיני ה' לעשות אך טוב וחסד לפי הצורה אשר ידוע לפניו יתברך, ואין לו לאדם לקבוע כיצד הוא הטוב אלא כפי שיבחר הי"ת הוא הטוב בעבורו, ואין אנחנו קובעים להי"ת כיצד לפעול אלא אנחנו יודעים בקוצר יכולתנו והבנתנו והשגתנו כי לא מחשבותינו מחשבותיו וכו' והוא היודע ועד ומתכנן כל העניינים הרוחניים והגשמיים עד לפרטי פרטים, וגם דברים שנראים כצער עצום ורב אינם באים אלא מכח הרחמים הגדולים שלו יתברך, והרי כמה צדיקים וחסידים שלא זכו לפרי בטן והיו קוראים אל ה' והיו רבים שנענו בניסי ניסים, אולם היו גם רבים שלא ראו אור אלא שמו מבטחם בהי"ת גם אם לא שמע את תפילתם, וידעו שתפילות עושות פרי בעולמות העליונים, ומטיבות גם כן לאחרים הזקוקים לאותם תפילות שהם משורש נשמתם, לפי שהבינו שאצל הי"ת יש תכנון לכל עניין, וישנם כאלה שהם וכל זרעם כבר זכו לתיקון השלם ואינם צריכים עוד תיקונים כלל בעולם הזה, רק צריכים איזה סבל מסויים שיסבלו בו שבזה יגיעו לתיקונם השלם והנצחי לנצח נצחים, שאינו רק תיקון של כמה שנים או כמה אלפי שנים, וגם לא של מליון שנה אלא תיקון של נצח נצחים, שהחיים הקצרים עלי אדמות נחשבים בפניהם כאין וכאפס בחשיבותם, אלא שיש בידם לתקן תיקון נצחי על ידי הסבל אשר יסבלו והמצוות ומעשים טובים ובחירה להיטיב עם הכל בעולם השפל הזה.

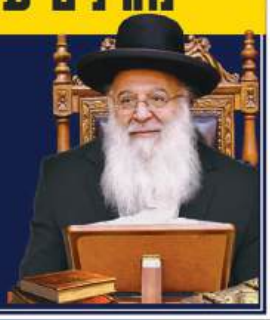
בס"ד

סיום הזוהר
בשעה אחת

מגינים על כל ישראל ע"י גרסת הזוהר במשך 40 דקות

בחשתתפותו של מורנו ורבנו המקובל
הכם **בניהו שמואלי** שליט"א

גם הילדים מתכנסים יחד באולם הסמוך
פרס לכל ילד! +שערות סבתא + שקיות ממתקים ו.. הגרלת ענק!!

אי"ה יום שלישי כ"ח כסלו (8.12 לחנוכה)
בשעה 19:00 בהיכל הישיבה

כל אולמות הישיבה פתוחים | כיבוד קל בשפע | האירוע לגברים בלבד